

סלוק לפרשת חזקוני

זֶה לֹא מְמַלְלִים: וְרֶכֶךְ גִּלְגָּלִים. אֲשֶׁר אִסְדָּהֶרְשׁוּ כָּל־גִּלְגָּלִים. לִפְנֵי שִׁיר
 זֶה לֹא כֹלְלִים: וְאִימַת כְּרוּבִים. אֲשֶׁר הֵם צָגִים כָּמוֹ רוּבִים. לִפְנֵי שִׁיר
 זֶה לֹא מְרַבִּים: וְהִדְרַת אוֹפְנִים. אֲשֶׁר הֵם מְרַבְּעֵי פָנִים. לִפְנֵי שִׁיר זֶה
 לֹא סוֹפְנִים: וְהַמֶּזֶן גְּרוּדִים. אֲשֶׁר הֵם הוֹד אֶל מַגִּידִים. לִפְנֵי שִׁיר זֶה לֹא
 גְּאֻנְדִּים: וְסוֹד עִירִין. אֲשֶׁר כָּעֵין קָלֵל בְּעָרִים. לִפְנֵי שִׁיר זֶה לֹא מְפֹאֲרִים:
 וְרָגַשׁ קִדְיָשִׁין. אֲשֶׁר לִבְקָרִים מִתְחַדְּשִׁים. לִפְנֵי שִׁיר זֶה לֹא מְקַדְּשִׁים:
 וְנֶהֱם שְׁנֵאנִים. אֲשֶׁר טַעַמָם לֹא מִשְׁנִים. לִפְנֵי שִׁיר זֶה לֹא מִשְׁנִים: וּפְחַד
 עֲרָפִים. אֲשֶׁר בְּרָגַע כָּל שׁוֹרְפִים. לִפְנֵי שִׁיר זֶה לֹא רוֹפְפִים: כִּי כָל־מַחֲנוֹת
 מְשָׁרְתִים קִדְּשִׁים. מְשָׁרְתִיו יְהוּ מְקַדְּשִׁים. וְגַם הַמֶּזֶן צָבָא מְלָאכִים.
 מְנַעֲיָמִיו יְהוּ מְמַלְיָכִים: וּמְרוּצוֹת חֵיל זָקִים. כֹּחֵם יְהוּ מְחַזְּקִים. וְחֵיז מְשַׁלַּח
 בְּרָקִים. פְּגִיָּהֵם יְהוּ מְבָרִיקִים. וְחֻצָּה לָמוֹ הַזְּוִיִּם. מְתַעַלְסִים בְּאֶהֱבִים: וְעַד
 מְחִיצָתָם לֹא בָאִים. בְּאֶשֶׁם גִּלְהָבִים. וּבְנִחְלָתָם נְכוּיִם. וּבְפֹאֲרָם הֵם
 נְאֻלָּמִים: וְעַת כִּי יִתְחִילוּ יִחְיֶשׁוּ. וְעַת כִּי יִתְכִּילוּ יִחִילוּ. וְעַת כִּי יִגְמְרוּ
 יַעֲרִצוּ. וְעַת כִּי יִחְיֶשׁוּ יִקְדִּישׁוּ. וְעַת כִּי יִשְׁתַּקּוּ יִשְׁלָשׁוּ קִדְּשָׁה מְשַׁלָּשֶׁת:

י"ו. ככתוב על יד נביאך וקרא זה אל זה ואמר: י"ו. קדוש קדוש קדוש יי צבאות
 מלא כל הארץ כבודו: י"ו. אז בקול רעש גדול אדיר וחזק משמיעים קול מתנשאים לעמת
 שרפים לעמתם ברוך יאמרו: י"ו. ברוך כבוד יי ממקומו: י"ו. ממקומך מלכנו תופיע ותמלוך
 עלינו, כי מחכים אנחנו לך: מתי תמלך בציון, בקרוב בימינו לעולם ועד תשכון: תתגדל
 ותתקדש בתוך ירושלים עירך לדר ודר ולנצח נצחים: ועינינו תראינה מלכותך בדבר האמור
 בשירי עזק על ידי דוד משיח צדקך: י"ו. ימלך יי לעולם אלהיך ציון לדר ודר הללויה:
 י"ו. לדר ודר נגיד גדלך ולנצח נצחים קדשתך נקדיש ושבתך אלהינו מפנינו לא ימרש
 לעולם ועד כי אל מלך גדול וקדוש אתה: ברוך אתה יי האל הקדוש:
 ישמח משה יכו'.

ורבך, הרעשה וכן נאמרה רבתי דף ס"ג קול תרנוכות היום (לפי גרסת הערוך) שפירשו קול המולת
 החמה. וכפ"ל ורנן. אם פירשו חס יותן להם ראות. כל גוללים, כל גלגלים, כוללים, משלימים.
 או זהו ל' כליל ותפארת. רובים, נערים. לא סופנים, ל' חשיבות וכבוד, מל' והייתי ספון נפניו
 (שמות רבה דף קל"ז) מאן חשיב מאן ספין (מ"ק דף כ"ח) יס תורה ואינו סופנה (ירושלמי סנהדרין
 פ' י"א הלכ' א') דיוטגטא סנה שאין חרם סופנה (ספרי ואתחנן פסוק והיו הדברים האלה). קלל,
 נחזק קלל (דניאל י', ו'). לבקרים מתחדשים, נג"ר ש' ע"ח ואיכה רבה דף ע"ו גס בחגיגה דף
 י"ד נכל יום ויום כורא הקנ"ה כת של מלכאים חדשים ואומרים שירה חדשה והולכים להם שג'
 חדשים לבקרים רבה חממתך. טעמם, שירתם. משרתיו, ישראל. וקים, מלכבי אש, מל' היורה וקים
 (משלי כ"ו, י"ח). היום הרבני מן בינוני ה"ה. ועד מחיצתם לא באים, מנאש למעלה דף 670.
 כי יתחילו ישראל לומר שירה, יחישו המלכאים. יחישו, כמו יחיש ל' שתיקה, וכן יחילו כמו יחילו
 ל' התחלה, ובעבור שזו החרוז שנה את משקלם. יתחילו מל' תכלה וקן, ר"ל כשיגמרו ישראל או
 יתחילו המלכאים לשורר. וראה למעלה דף 656.

מוסף לפרשת החדש.

ה"ץ חזר החפלה עד סלך עוזר ומושיע ומגן, ולומרים:

ע"ס א"ב כפול, חלף זמנה נחלש כל פסקה תיבה אחת מפסק ראשון לציון וגו' (ישיבה מ"ח, כ"ז).

ראשון אמצע לפרח שושנים. אמוץ לעוזר מרדס שנים. בוכר
ברית ראשנים. בצפון חדשים גם שנים. גלותו בדת שנונים. גזר ראש
לארבעה ראשי שנים: מ'ארבעה ראשי שנים במחנה. בארת וזה מורה
לחזרה. באשר שמענו בן עוד גחנה. גנגנו במגן בחדש הזה: ברוך אתה
י' מגן אברהם:

אחה גבור וגו' עד להחיות מתים.

לציון דרור חשת בו קפות. דבר אור יקרות לקפות. החדש אשר
ישועות בו מקיפות. החוסים בו מתקיפות. ומנו מתחילות ותוקפות. ויעד
ראש לארבע תקופות: מ'ארבע תקופות בשנה. תחדש אורם בבראשנה.
באשר שמענו בן עוד חיש נא. החינו בגשם בראשון לחדשי השנה:
ברוך אתה י' מחיה המתים:

נעריצך וגו' עד וקדוש אתה.

הנה זה בא לפרקים. זמון לגאול רצוצי ארקים. חדש אשר רביבים
בו מריקים. חשרת מים למלאת ריקים. טיעות לרוות וירקים. טלאים בו
להקים בארבעה פרקים: מ'ארבעה פרקים במחנה. בארת וזה מורה
לחזרה. באשר שמענו בן עוד גחנה. ונקדישך קדוש בחדש הזה: ברוך
אתה י' האל הקדוש:

חכנה שבת עד מקדשי שמך. ונר"מ אחה יצרת עד קבעת.

הנם ימים המברכים. יורה ומלקוש באבם פורכים. כח תת באביבים
רבים. ברמל להקליא אביב פרוכים. לשגן מפעלות מציץ מחרפים.
לפגיו קוראים ענין ארבעה ערכים. מ'ארבעה ערכים אשנה. ספור מסות
פרחי שושנה. באשר שמענו בן עוד חיש נא. ענגנו בגשם בראשון
לחדשי השנה: ברוך אתה י' מקדש השבת (נר"מ וישראל וראשי חדשים):

רצה וגו' עד כשוכך לציון ברחמים.

לעוזר מרדס, תחית המים נכסן תהיה. בצפון, ר"ל שזו תלפון ותטעון עונות חדשים וישינים.
גלותו, גלות והודעת את החדש הניסן הזה. שנונים, מל' ונכנסם לבניך. זה מורה, ר"ל הקב"ה הנקרא
זה (שמות ט"ו, כ') בלח הענין למשה בתורה שכתוב בה מזה ומזה הם כמנונים (שמות ל"ב, ט"ו). קפות,
להניא, מל' חין מקיפין את חיות (כילה ל"ב, כ'). אור יקרות, זמרה יד', ו'. הנה זה, המשיח.
לפרקים, למנו. רצוצי ארקים, הרלוים באלוהות. וכן גרסת כ"י וד'. רביבים, גשמים. ריקים, הכחות.
טיעות, נטיעות. טלאים, ישראל. בארבעה פרקים, רומז על המשנה ר"ה דף ט"ו בארבעה פרקים העולם
כדון, נפסח וכו'. פורכים, מל' נפרכת כלפון והעטם על כזול הפירות. להקליא, ליכס, מל' וקלי וכרמל
(ויקרא כ"ג, יד'). ארבעה ערכים, ד' פראיות. מסות, מחנות, מל' מסת נדבת ידן (דברים ט"ו, י').

מורים עד האל ישועחנו ועורחנו סלה.

אלהינו ואלהי אבותינו וגו' עד בכל עת ובכל שעה בשלומך.

אח"כ 1234567

בסוֹח, לַסּוֹחַ. טְבוּסוֹחַ, מְחוֹקָנוֹת. בְּמִכְסוֹחַ, שְׁמוֹת יוֹנָי, ג'. ד'. סְבוֹחַ, מִל' הַסִּיחָה, מְסוּבִין. עָסִים, יוֹן מְחוֹק. אַרְבַּעַה כּוֹסִית, ד' כּוֹסוֹת אֶל יֹאעֲזֵה עֵתִיד הַקֶּבֶד לְהַזְקוֹת אֶת יִשְׂרָאֵל בְּדֹלֵיתָא צִנֹּר פ' פ"ח וְרֹאחַ אֶס. מִכְשָׁר, הַמִּשִּׁית, בְּמִשְׁבִּיחַ, נִבְנֹלוֹת. דְּלִיִּית, בְּמִקְרָא לֹא נִמְלֵא אֵלֶּה דְּלִי נֵל' זָכַר עַל מִזְקַל יִשְׂרָאֵל, וְלִכֵּן יִתְכֵּן לִנְקֵד נֵל' נִקְנָה דְּלִי בְּפִלֵּם יִשְׂרָאֵל (דְּבָרִים כ"א, י"א) וְהִרְצִי דְּלִיִּית, וְיִתְכֵּן גַּם כֵּן דְּלִיִּית בְּפִלֵּם יִשְׂרָאֵל (יִשְׂעִיָּה כ"ב, ג') וְהִרְצִי דְּלִיִּית, וְיִמְמָה שְׁחִירוֹ פִּה הַמִּיִּינֵן כְּכִיּוֹת עִם נִמְשָׁכִיּוֹת שְׁכִיּוֹת מִרְאֵה כִּי כִיּוֹן אֵל הַנִּקְוֵד דְּלִיִּית, וְכֵן נִקְדַּ גַּם הַפִּיִּינֵן אֲמַתִּי בִּר שְׁפִיחָה בְּסִלִּיתָהוּ ה' ה' אֵל רַחוּם (לְמַעַלָּה דף 608) וְכֵן הִדְגַּל הַקְרִיָּלָה. חֲסִידָה שְׁכִיּוֹת, יִשְׂעִיָּה כ' ט"ו. צִאֵחַ לְמִרְחָב, נִפְסָרִים יִז. בִּלָּן מוֹסַחֲלוֹת קִשּׁוֹת לְאֲמֵרֵן וְהַכְּבוֹן הַעֲמִידִי. רִאשִׁים, רִאשֵׁי הָעָם נִקְרִיעַת יֵם סוּף. בְּגִי הַחֲרָשִׁים, נַחֲמִיָּה י"א, ל"א. וְהַבּוֹנֵה עַל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. וְאִחֵז נֵל' חֲרָשִׁים עֲשֵׂה הַחֲרָשׁ וְהַמִּסְגֵּר דִּהִיִּינוּ הַסְּהַנְדִּין בְּנִית הַמִּקְדָּשׁ. רִאשֵׁי חֲנִינִים, כְּמוֹ לְחִינִים. אַרְבַּעַה חֲרָשִׁים, זִכְרִיָּה כ', ג'. וְאִחֵזוּ נְסוּבָה כ"ב טוֹחַן מִיָּהוּ אַרְבַּעַה חֲרָשִׁים, מַעֲשִׂית כֵּן דוֹד, וּמַעֲשִׂית כֵּן יוֹסֵף, וְאִלִּיָּהוּ, וְכֵן לִדָּק עִבֹּל וְכֵן הוּא גַּם בְּתַחֲלָתָא דְּכִי אִלִּיָּה פ' י"ח. וְכִנְדֻבֵּר רֵבָה דף רכ"ז טוֹכָה אֶת אִלִּיָּהוּ וּמַעֲשִׂית כֵּן יוֹסֵף וּמַעֲשִׂית כֵּן דוֹד וּמַעֲשִׂית מִלְחָמָה. אֲמַנֵּם בְּיִדְרָשׁ חֲזִית דף י"ז מוֹכֵחַ אִלִּיָּהוּ וּמִלְכַּה הַמַּעֲשִׂית וּמִלְכֵי לִדָּק וּמַעֲשִׂית מִלְחָמָה.

יוצר לשבת הגדול.

ע"ס א"ב, ולחזר חות ב' וכמו כח חתום בנימן בן זרח חוק.

אחי מלבנן בלה מראש אמנה תשורי. בטהר עדני לובש התבנה
 והתפארי. בשם רקוח התבשמי מור ולבנה התקפרי. כי בא עת והגיעה
 שעה אשר למלך תשורי: מ' בין שדי ז' לין אשבל הכפר. מצפצפת גואמת
 בלה באמרי שפר. בגי מכון זכורו רחשים בלי חפר. חק זכר הדרשו
 געריץ וגספר. במעלה יתקדש ובמטה יסתלסל תמיד ליל וצפר. קדוש:
 גן נעול קראני דודי. חמק עבר ושקרים נשאו רידי. דלפה עיני
 וגרסה בזכר עניי ומרודי. דודי אהבת חשק תאות דודי: הן בלא לב ולב
 ונפש חפצה. חתן מתגדב וכלה רוצה. ועל מה זה מתאחר דיין העליצה.
 שלוחים הריצו לזה ולזו במרוצה: זכר ביה ברית ושבועת אלה. אשר
 בשעת ארושיה פרתי למחלה. חפצי ורצוני לקים בבהלה. השיב חתן
 לשלוחי בלה: טענה סגלה אף היא ישר אמרים. גבונה אני ומקנמת בהן
 הן הדברים. יגמול רק עמי חסד ויזכר אהבת געורים. וימחר לפדורתי
 מבין חמורים: בצירי מרפא ושלוחי אמונים. נתמצעו תאומים בזוג
 חתנים. לדבר על לב בלה דברים הגונים. ולהבעיר לב חתן בקנאת
 סגנים: מלוכה בהתבשרה בלה בתמרוקיה מאד השפיקה. רמוניה הנצו
 וסמדרה פתחה. נכנו שדיה ושערה צמחה. ותתנה לפתר ולפלכות
 העליחה: סוא מפריכה בראותה תמורה בעיניה. הלא זאת הנמכרה
 והנקלה השיבה לסגניה. על זאת שלחה וקראה לאצטגניניה. עליה
 חושבת וחורקת שניה: פריץ חיות נזהם ולבו מכבד. בלה לענות בקשי
 לשעבד. צערה בפרך ובעל כבד. אולי תתנה ותהיה בכלי אבד: קרא
 עליו מזער בחוריו לשבר. צפרדע הנמל וכנים חמרים חמרים לצבור.
 השף ודבר וברד לפניו לעבור. וראשית בלאונים באהלי הם לקבור:
 שלחה פרוכה בעל כרח מסתולל. ותצאן כל הנשים אחריה בתף לחולל.

אחי מלבנן בלה, ע"ס שיר ד', ח'. וכנסת ישראל היא שנקראה בלה כדליתא בערש שיר ד' ק'
 ב', ג' גם דברים רבה סוף וחתונה, בעשרה נקישות נקראו ישראל בלה, ו' נשיר הזירים ול' בנימין
 וכו'. בין שדי, שיר ח', יג'. רוחשים, חמרים. יסתלסל, יתעלה, טעמן סלו לרובם (תהלים פ"ח, ה').
 גן נעול, שיר ד', יב'. חמק, שם ה', ו'. ו' וגרסה, נשתנה כמו תהלים ק"ט, כ'. דריו, שדחה
 טעני אהבת השם. בלא לב ולב, ר"ל כלל תמים. דיק, שטחה. שלוחים, משה ואהרן. ורישה הפייטן את
 כנסת ישראל לכלה המתחנת לחפה, ואת השם ג"ה לתת ואת משה ואהרן לשכנים וכדן שנתנה שיר
 הזירים. סבין חמורים, מן המלכים. נתמצעו חמורים, משה ואהרן, ראש רש"י לשיר ד', ה'. רמוניה
 רגצו, ע"ס שיר ו', יג'. נכנו שדיה, ע"ס יחזקאל ט"ז, ז'. סוא, מלכים ע"ס ט"ב י"ג, ד'.
 לאצטגניניה, לחזי כוכבים שהיו יועני פרעה. עליה חושבת, ר"ל ליען עזות להרע לישראל. פרוץ חיות,
 פרעה. קרא עליו מועד, ל' חיכה ח', ע"ג. ויחזו מועד, מועד הסורענות. וראשית כל אונים, ל'
 תהלים ע"ח, כ"א. בעל כרח מסתולל, פרעה שהיה מסתולל בישראל היה נרץ לשלחם בעל כרחו. ותצאן

תננות לאל זמר והודיות ושבח והלל. שְׁכָּבָה אֲתוֹת בָּדִים מִפֶּר וְקִסָּמִים
יְהוֹלֵל: י' בֵּין שְׂדֵי יָלִין אֲשַׁבֵּל הַכֶּפֶר. מִצְפָּצֶפֶת נֹאמַת פֶּלָה בְּאִמְרֵי שְׁפָר.
בְּנֵי מִכּוֹן זְבוּלוֹ רֹחֲשִׁים בְּלִי חֶפֶר. חֶק זָכַר קִדְשׁוֹ גְּעִרִיץ וְגִסְפָּר. בְּמַעֲלָה
יִתְקַדֵּשׁ וּבִמְטָה יִסְתַּלֵּסל תָּמִיד לֵיל וָעֶפֶר. קָדוֹשׁ: הַבֵּל יוֹדוּ וכו'.

ע"ס א"ב ותמוס נסופו בנימן בן זרח.

1234567

זולת.

אוֹמַרְתָּ אֲנִי מַעֲשֵׂי לְמַלְךְ. בַּת שׁוֹעַ וְגַדִּיב הַנִּמְלֶךְ בְּעַמְּךָ הַמֶּלֶךְ.
בְּרָחוֹב גְּהֻלְמַת וְנוֹזְרָה בְּכָל־פֶּלֶךְ. מְהֵרָה תֵּאָרִי מִקִּרְנֶת בְּעַד נִכּוֹן הַיּוֹם
הַזֶּה: גִּדְּלֵנִי אָבִי וְרוֹמַמְתֵּנִי אִמִּי. בְּפֶתֶח־בֵּן עֲדוֹנִים מִכָּל־בְּנוֹת אִמִּי.
דִּגְלוֹנִי בְּאַהֲבָתָם כָּל־בְּנֵי אִמִּי. וּבִתְאוֹרָה גִּעְגּוּעַ מִתְרַפָּקִים עִמִּי: הֵייתִי
בְּקִטְנוּתִי בְּאֶדָם כְּבוֹשָׁה. בְּשֵׁשׁ וּמִשִּׁי בְּבִגְדֵי חֶפֶשׁ חֲבוּשָׁה. וְהִנֵּה הַפְּדִינָה
בְּבוֹלְשֶׁת נְבִלְשָׁה. וַיִּתְּאֹנֵי מֶלְכִי לְהִנָּסִיכִי לוֹ בְּקִדְשָׁה: זָכַרְתִּי אֶפּוֹד בֵּין
קִטְנוֹת לְנַעֲרוֹת. בְּאַרְץ חָם עַד הֵייתִי בְּגִירוֹת. חֲלוּמוֹת חֶלֶם גִּרְמוּנִי לְקַבֵּל
מָרוֹת. הִנֵּם בְּהִנְיָעִי בְּזִמְן בְּגִירוֹת: טַפְחָה וּרְקֹדָה צֵעַן בְּרִדְתִּי. אֲמָרָה הָאֵח
הָאֵח אֲמָרָה לְעַבְדוֹת קִנִּיתִי. יַעֲצָה לְהַחֲכִיב בְּפֶרֶךְ לִרְדוֹתִי. וְתֹאמַר אֵךְ
עֲשִׂרְתִּי וְאֵן לִי מִצָּאֵתִי: פָּעַרְתָּ לְהוֹרִי קִבְעַ מֶלְכִי עֶבֶר. אֲנִחוֹת צִעֲקָתִי
מִכְּבָד הָעֵבֶרָה שָׁמַע וַיִּתְּעַבֵּר. לְבָנוֹת הַמָּקוֹם שָׁאֵל הָרְאִיתָם בַּת צוֹבֶרֶת
בָּר. וַתַּעֲנִינָה יֵשׁ בְּבִית שְׁפַת שְׁקָר בְּלֹא דָבָר: מִפְּדוֹר לְמִדּוֹר חֶפֶשׁ
וּמִשְׁכִּינָה לְשִׁכּוּנָה. וּמִצָּאֵנִי הֵייתִי שְׂרוּיָה בְּהִיכָל מִסְתוֹלֵל חוֹנָה. גִּצְנִי גִרְאוּ
וְשָׂרִים נִכְנָרָה. הַמְדַרִּי פִתְחוֹ וּפְנִיָה חֲנֻטָה הִתְאַנָּה: עָלִי בְּנִפְיו פֶּרֶשׁ
מִתְבּוֹסֶסֶת בְּדָמִי בְּרֹאנִי. וּבִבְרִית אֱלֹה עֲמוֹ הִבִּיאֲנִי. פּוֹצְרִים צִירִים שָׁלַח
וְשִׁדְכָנִי. וּבְדַפּוֹק קוֹלוֹ שִׁמְעֵנִי. קוֹמִי לֵךְ בְּשִׁרְגִי: צִלְחָה הָעֵבֶרָה לְהַעֲבִיר

ל' שמוס ט"ו, כ'. חנוה, ט"ו יתנו לדקות (שופטים ה', י"ח). אותות בדים, פסוק נישעיה מ"ד, כ"ה.
בעמק המלך, ר"ל נחמן ישראל, והכוונה על חנהם חנינו אשר כל האומות המליכו אותו
עליהם למלך כדאיתא בב"ר פ' מ"ב ומ"ג, וטובא נרש"י לבראשית י"ד, י"ז. גהלמת, מוכה. ונוורה, נדחה.
מכל בנה אפי' בן נכ"ו ונכון. גענוע, ל' חנה וזעזועים בלרמית. כבושה, מכונדת, חרגוס וחזקיהם
וכטויהון (שמות כ"ז, י'). בשש ומשי, יחזקאל ט"ז, י"ג. בבגדי חפש, זס כ"ז, כ'. כבלשת נבלשה,
תרנוס ייחש ולא מלך וכלא (בראשית ל"א, ל"ד) והפירוש, מדינת מלכים נפקדת נרעש ואלו התלוה
בי מלכו וינכחני לגדולה נחמן הזאת, והנעם על יוסף שהיה מלך על מלכים נעת רענוס והוא היה
מזוכר בחבור ר"ל מוכתר בכתר המלוכה וכל ישראל עמו עד שכל מלך חדש וחשב ישראל לגרים ועבדום.
חלוטות חולם גרמני, יוסף החולם חלוטות גרם לו. ונס"א גרמני ולפיהם מוסב על החלוטות ר"ל
החלוטות של יוסף החולם גרמו לו, גם לפיכך חלוטות של פרעה החולם גרמו לו. חנם ברגיע, עש"ה
ישעיה ל', ד'. בגרות, טענין בגרות כל' חז"ל ומנכחמקייט. טפחה, טפחה כף אל כף. אך עשרתי,
ל' הוצע י"ג, ט'. להורי, לחנהם חנינו. מסדור, למדור, נכ"י אחד הנוסחא שפדוס לפדוס. וחנינו
טעות שובר כי בן יסד גם הקליר בקרובות לט' נחא אחור וקדם טמדות למדוס, והוא כמו מדון
ננו"ן כלומר טמדינה למדינה. ברמי בראני, כאשר ראה אותי מתנוססת נדס טילה. צלחה העברה
ה"א בקמן כל"ל כל' הכתוב וצלחה הירדן לשני המלך ועברה העברה (ע"כ י"ט י"ח), וראה זס פירוש רש"י
ורד"ק. וכתחולת פ' נחא חין מלחית חלל ל' שיה זכ' וצלחה הירדן וכו' ונכ"ר סוף פ' פ"ו ויהי חיש

יָפִיָּהּ. וַתֵּרָא וַתִּקְנֶא עֲגָלָה יַפְהָדִפְיָהּ. קָצִינִיָּה בְּקֶרְאָה פָּקֹד פְּלִילִיָּהּ. רַמְסִי
 בַּחֲמֹר הַחֲזִיקִי מִלֵּבֶן סֶעְרָה עֲנִיָּה: רָאִי דְרָבְךָ בְּנִיָּא דְעֵי מָדָה עֲשִׂית
 לְמַהֲלָלָהּ. וּבְעִבּוּרָהּ גִּירָשָׁה וְשִׁקְעָה מִצָּרִים כָּלָהּ. שִׁיתִי לְבָךְ לְהַלְלָךְ
 הַמִּסְלָהּ. וּמָה תַעֲשִׂי לְיוֹם פִּקְדָּה אִם כֵּן אֶרְעֶךָ בְּשַׁעַת קָלָה: תִּכְפוּהָ חֲבִלִי
 יוֹלָדָה וְצִירִי חֲלָלָהּ. וְקָמָה בְּבִתְלָהּ לְהוֹצִיאִי בְלִילָהּ. בֶּבֶן פִּיָּה הִרְשִׁיעָהּ
 וְצִדְקָה מִדַּת הַדִּין לְמוֹלָהּ. יֵצְאתִי אֶפּוּדָה בְּכַעֲדִי קִשּׁוּרֵי הַכָּלָה: נָב וְגִלְגֵּל
 וְגִבְעוֹן פָּתָם הַשְׁכַּמְתִּי לְכָרְמִים. דִּדִּי נָתַתִּי לוֹ בְּבִית עוֹלָמִים. יֵצְאתִי
 בְּהִנּוּמָא וּבְכֶתֶר הַלּוּמִים. שְׁנַיִם אַרְבַּע מֵאוֹת וַעֲשֹׂר מֵיּוֹם לְיוֹם שְׁלָמִים:
 מֵאוֹת הַעֲמֻקָּתִי לְשִׁטּוֹת חֲדָיִם אֲהַבְתִּי. נִטְרַת כְּרָמִים שְׁמוֹנִי וְכָרְמִי שְׁלִי לֹא
 נִטְרַתִּי. בְּנִי אָמִי נָתַרְוּ בִּי וּמִרְדּוֹנִי מִחֻפְתִּי. וְאֵיךְ עָתָה הִלְאֹנִי וְהַשְׁמוּ כָּל־
 עֲדָתִי: וְנָתַתִּי רָעִי חֲלָל בְּרִיתוֹ. וְעֵיט צָבוּעַ הִיָּתָה לִּי נִחְלָתוֹ. וְהִנֵּה קָמָן
 וּבְזוּי מוֹשֵׁל בְּאֵימָתוֹ. וְהַמּוֹן מַעְיֹו הַתֵּאֲפִקוּ וְאַיִה קִנְאָתוֹ וּגְבוּרָתוֹ: יוֹקֶדֶת
 אֵשׁ בְּלִפְי מִכְעִירוֹת. בְּנוֹת שַׁעִיר וְחֲתָנוּ שְׁכֵנוֹת וְחִבְרוֹת. יִדְרֹךְ הַנְּאֻהָב
 מִתַּעֲלָם בַּחֲשֶׁק אַחֲרוֹת. וְאַתְּ יִשְׁכַּבְתְּ וּמַצְפָּה לְגַחַם בְּשׁוּרוֹת: מִ'חֲזֹרְתִי מִעַן
 וְהַפְקָתִי תִשׁוּבָה. יָמִים רַבִּים קָרָא שׁוּבָה מִשְׁכָּרָה. הֵאֱמַרְתִּי וְהֵאֱמִירְגִי
 וְנַעֲשִׂינוּ אֶחָת חֲטִיבָה. מִיָּם רַבִּים לֹא יוֹכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת־הָאֲהָבָה: עוֹרֹת וכו'.

ואמר החכם

הַזֶּה חֲזוֹר הַחֲפִלָּה עַד מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמִגֵּן, וְחֹסֶד מִתְחִיל בָּאֵן.

1234567

יְיָ טָפֹד חֲכָמִים וְנִבְוִיִּם. וּמִלְטָר דְּעַת מְבִינִים. אֶפְתָּחָה

פִּי בְּשִׁיר דְּרַנָּנִים. לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל פְּנֵי שׁוֹכֵן מְעוֹנִים:

ע"ס א"ב, וכסופו חתום ינ"י.

אוֹנִי פְטָרִי רַחֲמָתִים. בְּתַקָּה בְּמִשְׁוֹלֵי חֲמוּרוֹתִים. גְּדִלְךָ פָּסַע בִּינְתִים.
 דִּבְרַי לְהַמְשִׁיל בִּינוֹתִים: הֵן רָגַע יָמוּתוֹ דְּבִרְתָּ. וְגֵאוֹנָם בְּדָבָר הַדְּבָרָתָּ.

מלכות ר' נרכיה חמר קפון [פירש הערוך ל' דלוג] כמה דמימא וללחו הירדן וכו'. עגלה, מצרים (ירמיה
 ט"ו, כ'). ראי דרכך, זו היא קריאה אל האומות הסעעידים את ישראל בגלות, ואומרת ישראל להם,
 ראי דרכך וטעםך בגית גלותנו דעי מה עשית לנו וכו'. ארבע, הוא ל' ארעי ועקרה זר"ל אם יארעך
 בן כמו שארע למלכים. חכמה, מהרו לבוא עליה, מל' תיכף ומיד. אפודה, ל' ואפדת לו נחש האפוד
 (שמות כ"ט, ה'). נוב וגלגל וגבעה, שם היתה עבודת הקרבנות עדם היה זה"מ בנוי (זבחים ק"ח,
 ט'). השכמתי לכרמים, ע"פ שיר ז', יג. יצאתי בהנומא, בכמונות ראש פרק ב' אם יש עדים שיכלת
 בהנומא, ופירושו למאן דאמר לעיף וכן לקחו פה הפייטן. ובחר הלומים, כתר עתוקן ונחלה לך,
 מל' הגמרת כל הראוי למלכות הולמתו (ע"ז מ"ד). ארבע מאות ועשר, בית ראשון עמד ת"י שנה.
 נוטרת כרמים, שיר ח', ו'. ואיך עתה הלאוני, ע"פ חזק ט"ז, ו'. ונחתי רעיו ויחלל בריחתי, בן גורם
 דב"י ונד"י, וח"כ פירשו אחרי שזנחתי חזתי חלל גם הוא בריחתי ועש"ה שלח ידיו בשלומי חלל בריחתי
 (מהלים כ"ה, כ"ח). ועיט צבוע, עש"ה ירמיה י"ב, ט'. קמן וכווי, עובדיה ב'. ידירך הנאהב מחעלם
 וכו', בן אומרים האומות לישראל. חזרתי מען, השכמתי מענה להם. קרא שובה משובה, ע"י ירמיה
 הנביא (ג', י"ב). האסרתיו, עש"ה את ה' האסרת היום, וה' האמירך היום (דברים כ"ו, י"ז). ותרגמו
 ית ה' חטנת, וה' חטקך. מים רבים, שיר ח', ו'.

אוני פטרי, מלאתי כי מחבר פיוט זה הוא ר' ינאי והוא היה רבו של הקליר, ונאמת בן חתום
 לקמן נחזו ישמע לכור כשמע, ינאי. אוני, ל' ראשית לכל חונס (מהלים ק"ה, ל'). בחקת, מל' ובחקון
 נחמדותם (ישוקאל ע"ז, ט'). במשולי חמורותים, מצרים שמשלו לחמורים, נישוקאל כ"ג, כ'. ודברת,

זרוע צר בכבודיו שפָּרַת. חצות לילה שם עֲבָרָת: טמאים זה בזה נצית.
ידידים זה בזה רצית. מ' כל־כבוד שהוא בכליון מצירת. לילה פחוט
השערה בעת חצית:

בִּיד ובימין תסמכני. ומנגף תחסכני: מ' באברתך תסוככני. בצל מנגף
תנגנני: פרוץ אתה יי מִגֵּן אֲבָרָתָם: אחת נכור וגו' עד להחיות סחים.

מתים בכל־בית בנף בנחנקו. נאקות חללים נאקו. ספרו ולבותם
נמקו. עלפו ודחוזתם נבקו. פגרים מתים למו עשית. צורת כל־כבוד גם
במעיהם לא חסת. קומי לך לכבודך שחת. רפוא ונגוף שקמה שמת.
שואה ומשואה ובהלה. שמות ושאות וחלחלה. מ' תקפה בהם היללה.
תפוחון קמו ויצאו בלילה:

שואה ומשואה. מ' תפיל אויבך לשוהה. ונחיה בגשם ישועה: פרוץ
אתה יי מחיה המתים:

ישמע לצר פשמע מצרים. משא דומה פמשא מצרים: נפרעת
מפתרום בתכלית מפה עשירית. בצר תפרע בתכלית קרן עשירית: ירדו
ראמים עפם. בכורי מלכות עפם. מור תערימם. באף תחרימם: מ' ישע
שמור. הוא ליל שמור. אמר שמר אתה קץ אשמור:

ימלך יי לעולם אלהיך ציון לדר ודר תלליה:

ואתה קדוש יושב תהלות ישראל, אל נא:

אל נא לישע עמך בחצי ליל יצאת. ובעצם היום אותם הוצאת:
הדן עמו ביום ועמים בלילה. פי לך יום אף לך לילה: לילה אשר בו
נפדו ראשונים. שמרים גמת יהי לאחרונים: ומה שהיה בראשונה הוא
שהיה לאחרונה. פשמע מצרים תשמיע לצרים: מ' תצנח ותצרח ותצלח
תרכב תתקף על עם, נורא ומרום וקדוש:

העברת. נצית, עשית מלה ומרובה בין נכורי מלרים וזין חניהם וכדאיתא במדרש תהלים מזמור קל"ו בשעה
שזלח הקב"ה מכת נכורות ואמר כחלות הלילה ומת כל כבוד נכנסו כל הנכורות חלל חנותיהם ואמר
להם כל מה שאמר עשה הביאו עליהם, אין אתם עובדים שניהם, בואו והוציאו את העבדים האלה מניכונ
ואם לאו חנו מתים, הצינו להם ואומרים חפלו כל העבדים מתים חנים יולאים מכלן וכו' מיד ילאו
ונטלו כל אחד חרבו והרג את אחיו שנ' למכה מלרים בנכוריהם. מצית, מל' וממלה דמו (ויקרא ח' ע"ו).
סכרו, מל' וסכרתי את מלרים (ישעיה י"ט, ד'). נבקו, ל' ונכקה רוח מלרים (שם י"ט, ג'). גם במעיהם,
אף נכורים נטעי חמם מתו, כמאמר חז"ל. שחת, חטאת. שואה ומשואה וכו', כולן ל' פחד ורעדה.
ישמע לצור, עפ"ה ישעיה כ"ג, ה'. ואיתא עליו בשמות רבה סוף פ' ט' כל צד שבטקרא חסר, במלכות
הרעה הבתוב מדבר, וכל צור מלא כלור המדינה הכתוב מדבר. משא דומה, ישעיה כ"א, י"א. בתכלית,
בסוף. קרן עשירית, דניאל ו', כ"ד. מור תערימם, תפשיטם את כתנם. אמר שומר, ישעיה כ"א, י"ב.
הדן עמו ביום, נכ"ר פ' נ' אין הקב"ה דן את האומות אלא כלילה בשעה שהם ישנים, ואינו דן
את ישראל אלא ביום בשעה שהם עסוקים במלות. כי לך יום, תהלים ע"ד, ע"ו. ותחקה על שם כאן

אז תשע מכות היו ארונים קשה. אשר בם ספרת גוי לבו מקשה:
 בעזות מלך עו היתה מכה עשירית. אשר המשלת בנוגשי בני גסיה
 עשירית: גריעת בכרות היתה תכליתם. אשר שנתה אפק על תכליתם:
 הנת לפניהם את־אלהיהם. וגם צורתם הפלת באהליהם: הפית כל
 בכור לכל־ראש משפחה. בכור לאיש ואשה בכור לעבר ושפחה: ובכור
 לבהמה ובכור לכל־דבר. בבית ובחוץ דבר שנת לכל־דבר: ועף ונחת
 נגלית נגוף ורפא. לבכורי צר נגוף ולבנה בכרה רפא: חצות לילה בבן
 ידוך מדיך. על משפטי צדקך ועל צדק אהביך: טובם אצבעך עשתה
 תשע מכות. ירך עשתה מכת בכורות: ימין עוף טבעה צר וירוממוך
 הכל. וירוע קדשך תפדנו ותרומם על כל:

י' אל נא. לעולם תערץ. ולעולם תקדש. ולעולמי עולמים. תמלוך
 ותתנשא. האל מלך. נורא מרומ וקדוש. כי אתה הוא מלך מלכי
 המלכים. מלכותו נצח. נוראותיו שיוחו. ספרו עזו. פארוהו צבאו.
 קדשוהו רוממוהו. רן שיר ושבח. תקף תהלות תפארתו:

ובכן ויהי בחצי הלילה:

אוצר החכמה
 אח"ת 1234567

ע"ס א"ב.

אז רב גסים הפלאת
 בראש אשמורת זה
 גר צדק נצחתו בנחלק לו
 ויהי בחצי הלילה:

בלילה:
 הלילה:
 לילה:

י' להשקיך בדבור, וע"כ גם תקנן. בני גסה עשירית, בני חברהם שנתנסה בעשר נסיונות. חבליהם,
 תועבתם, ול' יעשה י', כ"ה. חצות לילה וכו' ר"ל כלילי פסח, ויטוד החדו על פסוק תהלים קי"ט
 ס"ב חנות לילה חקום וגו' ונדרש בשמות רבה פ' י"ח חקום להודות לך על המעשפים שעזית במצרים,
 ולכו עזית לדך. צדק אהביך בן נקוד ככ"י וכלל כטו נתעלסה פאחבים (עשלי ו', י"ח). ירך עשתה
 מכת בכורות, בן ככ"י ועיקר, והכוונה מבוארת, כי ע' מכות נעשות ע"י שלית השם (וסכם הוא ל'
 שלית המלך) חכל מכת הכורות הבה אותם הקב"ה בעלמו.

ובכן ויהי בחצי הלילה, בחצי ליל ע"ז ניסן (שמות י"ב, כ"ט). והנה כל הדברים הנמנים
 נשיט זה כלם חירעו בליל ע"ז ניסן, קצת מהם נכתבים במקרא במידות, וקצת מהן ע"פ הקבלה וקצת
 מהן בגזרה שזה. ואיתא בשמות רבה סוף פ' י"ח מה ראה לומר ליל שמורים, שבו עשה גדולות
 ללדיקים בשם שעה לישראל במצרים, וכו' היל לחזקיה וכו' היל לדמאל מנוח האריות וכו' טעם
 ואליהו מתגדלין שג' אמר אומר אתא נקר וגם לילה עכ"ל ונמנדר רבה פ' ב' כל הנסים שנעשו
 לישראל וסדע להם מן הרשעים כלילה היה וכו'. בראש אשמורות, הלילה נחלק לג' אשמורות
 או משמורות, הראשונה נקראה ראש אשמורת (איכה ג' י"ט) והשניה אשמורת התיכונה (שופטים ו',
 י"ט) והשלישית אשמורת הנקר (שמות י"ד, כ"ד). ונכרכות דף ג' שלש משמורות היו הלילה וכו'. גר
 צדק, חברהם חנינו. נצרתו, שהיה טנח את ד' הטללים בחלוק הלילה שג' ויחלק עליהם לילה (בראשית
 י"ד, ט"ז) ואיתא בבראשית רבה פ' ט"ג ר' בנימן אמר הלילה נחלקה מחליו, ורבנן אמרי יולדו חלקו,
 אמר הקב"ה חניהם פעל עמי בחצי הלילה אף אני טעל עם נמו בחצי הלילה, ואימתי, במצרים.

הַגִּתָּ מִלֶּךְ גֵּרָר בַּחֲלָם

הַלִּילָה:

הַפְּחַדְתָּ אֶרְמִי בְּאַמֶּשׁ

לִילָה:

וַיִּשְׂרָאֵל יִשָּׁר לֹאֵל וַיִּזְכֹּל לוֹ

לִילָה:

וַיְהִי בַּחֲצֵי הַלִּילָה:

וָרַע בְּכוּרֵי פִתְרוֹס מִחֻצַּת בְּחָצִי

הַלִּילָה:

חֵילָם לֹא מָצְאוּ בְּקוֹמָם

בְּלִילָה:

טִישַׁת נָגִיד חֲרָשֶׁת סִלִּית בְּכוּכְבִּי

לִילָה:

וַיְהִי בַּחֲצֵי הַלִּילָה:

יַעֲזֹ מִחֶרֶף לְנוֹפֵף אֹוִי הוֹבִשַׁת פְּגָרִי

בְּלִילָה:

פָּרַע בָּל וּמָצָבוּ בְּאִישׁוֹן

לִילָה:

לְאִישׁ חֲמֻדוֹת נִגְלָה רַז חֲזוֹת

לִילָה:

וַיְהִי בַּחֲצֵי הַלִּילָה:

מִשְׁתַּכֵּר בְּכָלִי קָדָשׁ נִהְרַג בּוֹ

בְּלִילָה:

נוֹשַׁע מִבּוֹר אֲרִיּוֹת פּוֹתֵר בַּעֲתוֹתָי

לִילָה:

וראה גם פירושו רש"י על הפסוק. מלך גרר, חנימלך (שם ב', ו'). ארמי, לבן (שם ל"א, כ"ט). באמש, מל' חמש אזהר ומשואה (חיוכ ל', ג'). וישראל, יעקב חנינו. ישר לאל, נלחם עם מלחך (נרחשית ל"ב, כ"ה), והלשון עש"ה הושע י"ב, ה'. פתרוס, מלכיס עש"ה נרחשית י' י"ד. מחצת, הרגת. חילם, כוחם. טישת, ל' התעופפות בכנפים על' ימוש עלי חוכל (חיוכ ט', כ"ו), וע"כ הכנון טישת כס"ן. ועליון שנקראו חנני הטלחמה כקפ בעבור שהם בכנפים למלך ככתוב והיו טעות כנפיו (ישעיה ח', ח') לכן הושלל כאן ל' טישה על חיל של נגיד חרשת והוא סיסרל שר לנא של יעין והוא יאנ נחרושת (שופטים ד', כ'). ט"ו. סלית, כנשת מל' סלה כל חניני (חוכה ח', ט"ו). בכוכבי לילה, שופטים ה', כ'. מחרף, סנחרים (מ"ג סמן י"ח. י"ט, ט"ו. כ"ב). לנופף חת ידו על אוי הוא ירושלים ונה"י, ומל' ישעיה י', ל"ב. ותהלים קל"ב, י"ג. הובשת פגרוי, מ"ג י"ט, ל"ה. הובשת ל' חרשת כמו הונשת היום חת פני כל ענדק (ש"ג י"ט, ו'). גם הוא ל' ינש כמו הונשת נהרות חיתן (תהלים ע"ד, ט"ו) ר"ל מתו דגנר ונתייבשו כעץ. כרע כל ומצבו, כל הוא חליל של ככל (ישעיה ט"ו, ח'), ומלכו הוא כסיוו שהיה עומד עליו, ונשכרה שניהם כלילה. והמשנה הזה של שניית חליל ככל לא נמלח בפירושו נמקרא חכל יסופר כספרי חשוקרישא חלק חזר שמו חכל ונחנין כנכל, וכוכר גם נרחשית רחל פ' ס"ח וז"ל היה לו חנין חחד לנכוכדנדר והיה כולע כל מה שהיו משליכין לפניו, חמר כנכוכדנדר לדיחל כמה חכו גדול שכולע כל מה שמשליכין לפניו, חמר לו דיחל חן לי רשות ואני מתישו, חתן לו רשות, מה עשה נעל חתן והשנין לחוכו מספרים והשליך לפניו ונקנו מספרים חת בני טעיו הה"ד ופקדתי על כל כנכל והוא חתי חת כלעו טעיו (ירמיה כ"א, ט"ד) עכ"ל גם במדרש איר דף ל"ז חיתח שהפילה הרוח חת כל כלש של ככל. ראש חמדות, לדיחל (דיחל י', י"ח). נגלה רח, של חלום כנכוכדנדר (שם ב', י"ט). משחכר, כלשאלר (שם ה', כ'). ל' פשטותי. כמו פשטותי [וכן גם כנ"י פשטותי] ר"ל חתי הלילה חזר הוא חולק העזות, ובעזות הללו נוסע הסותר דיחל מכור האריות (שם סמן ל'). ורחיתי יז משרשים בעזותי מל' בעתה ר"ל פותר החלונות הענעיתין ונחלילין האנשים כלילה, ופירושו זה שעות חת כי חס היה כך היה לו לכחור פשתי לילה, ועוד טלכד זה יהיה לפי פירושו כזה העקר חמר כי ככל החרושים כאן מלת לילה סוכנת על ליל פסח דוקא, וע"כ הכנון כמו שפרשתי ובי"ת בעזותי הוא בי"ת השמוע, והער הכאמן הוא החרו דומה לו כפיטע ואמרתם ונח פסח ליום ב' של פסח מסגרת פוגרה פשתי פסח והוא ודחי ל' עת. ודקדוק בעזותי דומה לדקדוק ובעזותי לחס (יחזקאל י"ג, י"ט) שהוא כמו ובעזותי

שְׁנָאָה נָטַר אֲגִי וְכָתַב סְפָרִים
בְּלִילָה:
וַיְהִי בַּחֲצֵי הַלֵּילָה:
עֲזָרְתָּ נִצְחָךְ עָלָיו בְּגֵד שָׁנָה
לִילָה:
פִּזְרָה תִּדְרֹךְ לְשֹׁמֵר מָה
מִלִּילָה:
צָרָה בְּשֹׁמֵר וְשָׁח אֶתָּא בְּקָר וְגַם
לִילָה:
וַיְהִי בַּחֲצֵי הַלֵּילָה:
קָרַב יוֹם אֲשֶׁר הוּא לֹא יוֹם וְלֹא
לִילָה:
כִּם הוֹדַע כִּי לֵךְ יוֹם אֵף לֵךְ
לִילָה:
שְׁמָרִים הַמִּקְדָּה לְעִירָךְ כָּל־הַיּוֹם וְכָל־
הַלֵּילָה:
תֵּאֵיר כְּאוֹר יוֹם הַשֶּׁשֶׁת
לִילָה:
וַיְהִי בַּחֲצֵי הַלֵּילָה:

נהרבה קהלות חומרים כאן ובכך לך תעלה קדושה וכו' (דף 712), וחומרים
אדיר דר מתוחים נמשלת מוסף קודם אלהינו ואלהי אבותינו רצה במנוחתינו.

ע"ס א"ב כפול.

סדר.

אֲדִיר דָּר מְתוּחִים. בְּחֶסֶד כָּל מַלְחִים. אֲזַן אֲנִקְתָּ אֲנוּחִים. וְהוֹצִיאָם
מִבֵּין הַחֻחִים: אֲזַן בָּרַב חֲמִלְתּוֹ. רַד מְמַעוֹן דִּירְתּוֹ. וּפְרָה מִפְּרֶךְ אֵיפְתּוֹ.
וְכַנֵּם חֶבֶל גַּחְלָתּוֹ: כִּט בְּשָׁבָעִים עַמּוּמִים. וְנִמְצְאוּ לִפְנֵינוּ עַמּוּמִים. וְהִגְרִיל
בְּמִלְאֵבֵי מְרוּמִים. וְנִפְל חֶבֶל בְּנִעִימִים: בְּשׁוּרֵי גֹזֵר וּמִקִּים. שְׁמַח בְּעַם
חֲשׂוּקִים. בְּיוֹם נְטִית דִּק וְאַרְקִים. תִּתְּלֶמוּ דְתוֹת וְחֻקִּים: גִּשְׁתִּי בְּתוֹךְ
עֲנָגָה וּרְכָה. אֶסּוּר וְהִתֵּר לְהַעֲרִיכָה. לְבַל אֶפְשֵׁל לְהַפְרִיכָה. הַיּוֹם בְּדָבָר

בן גשמותי כמו גשמותי. אגני, המן. בגד שנת לילה, שגדדה השנה מן השמירה (חסתר ו', ח').
ואתה צילקו את חסתר רמז חסתר"ח חרנע פעמים כתיב כלילה הוא וחרנעם היו כליל פסח, שמים ניד
כניה של רחל ושמים ניד כניה של לאה, מכת נכורות ומפלת סנחריב ניד כניה של לאה, ומפלת גדעון
והמן ניד כניה של רחל. בסנחריב כתיב וילא מלאך ה' ויך נמחנה חזור, הליך רכשקה על החומה ושמע
שהיו קוראים את ההלל ושמע לסנחריב חזור לחזור כי נסים יעשו להם נזו הלילה, והוא היה מצוה על
הדברים דכתיב יוסף ידו הר בת זיון. דבר אחר זה לילה של סוסרס דכתיב הכוכבים ממסלותם. לשומר
מה מלילה, ע"פ ישעיה כ"א, י"א. י"ב. צרח כשומר, נכ"י אחד, "לח שומר". קרב יום וגו', הוא
יום הגאולה העתידה וע"ה זכריה י"ד, ז'. רם, קריאה אל הקצ"ה, "אתה הקצ"ה תודיע. כי לך יום,
תהלים ע"ד, ע"ז. שומרים הפקר, ישעיה ס"ב, ו'. חשכת לילה, כתיב לגלות.

אדיר דר זה הפיוט הולך ע"ס א"ב כפול ונסוף אות ח"ת מתוס מנחם. וצאו צו הלכות הגעלה
ובדיקה החמץ והפיית המלות וסדר הסיבה וד' כוסות ע"פ גמרא פסחים ופוסקים הראשונים והכל נקודר
וכלאון חרזה, והוא כדי להוילא הכבוד ידי חובתן לשלול בהלכות פסח קודם הפסח. דר מתוחים,
זוכן השמים וע"ה וימתחם כההל (ישעיה ט', כ"ב). כל מלחים, פעל נגזר מן לחם ר"ל בחסדו נותן
לחם לכל. רד, ירד. וכנם, קרח אותם, מל' ובזם ישראל יכנה (ישעיה מ"ד, ה'). בט, הניע. עמומים
מל' לא עממוהו (יחזקאל ל"א, ח') ל' חשך, ר"ל כל ע' אומות לא היו חסוכים לפניו להיות נחלתו.
ענוגה ורכה, כינוי לעדת ישראל. להסרכה, להיות נמוג, מל' מרץ כלבנס (ויקרא כ"ו, ל"ו) כתמרץ

הלכה: גשתי פשאני אבור. לפשוט בעם צבור. פמזכיר ולא פמזהיר
 בדבור. להוציא חובת צבור: דהרת דת מכללה. דרשו ודורו חכמי גרן
 עגלה. ודגו בסדר הגעלה. להכנים יורה קטנה בתוך יורה גדולה: גרן
 גדולה חשופה. עושין לה כמין שפה. וברתוח גמצאת חפופה. כמי
 רותחין גופה: הכנת קערות ומליהן. בכלי שני שמושיהן. בשופכין מסיר
 בהן. כך שופכין רותחין עליהן: הגית כללן וצחצוחן. מעץ ואבן שרין
 בהדיחן. ומחרם מצוה להניחן. עד לאחר הפסח יכול להניחן: ושמוש
 סבין וענינו. מדיחים אותו לתקנו. בכלי ראשון תקנו. כך הגעלה
 ובחנו: ולפון פרזל באור בגלשון. לטהרו מכל רפשו. וקתא בתמין נצורי
 באישון. והלקתא פלו ברותחין ובכלי ראשון: וקוק עץ פרוז וחטוט.
 בכלי ראשון צבטו. ברותחין הגעלת קשטו. פבולעו כך פולטו: ולפון
 חכמים בשנונים. קדרות חרם בשברונם. והתירו במחיצות מן העין
 לטמנם. עשות בהם אחר הרגל בין במינם ובין שלא במינם: חקור
 קדרי נפה ושפוד ופטילה. מעלולת הן בלם בהגעלה. מאני דקוניא
 בפחרא משולה. מתרין הן בהדחה בבורמי הגללא: חייב כלים תרי הן
 מרוחין. ומאסורין מצחצחין. וכדת הן מונחין: תמו הלכות הגעלה
 ברותחין: טעמי דת מוסר. מהם בלי לחסר. בדיקת חמץ לנו גמסר.
 מאור לארבעה עשר: טירת גפן בדיקה. אין בודקין לחמה ואבקה. כי
 אם לגר דליקה. שהגר יפה לבדיקה: ידועים בארו לאפין. הפתחיל
 לבער חמץ. מברך כזאת באפין. ברוך אשר קדשנו במצותיו וענינו על
 בעור חמץ: ישראל אימתי מצוה עליהם. לבדוק בישור גויהם. עשות
 פקוד רקמיהם. בשבגי אדם מצויים בבתייהם: בוי בית עליונים ותחתונים.
 לבדיקה אינם מופנים. ואמצעים לבד פוגים. שחמץ בם נותנים: פלל

אוצר החכמה

פסול (חולין ט"ה ב'). אבור, ל' טהרה ונקיות. לפשוט, לשדש ועל' חול' ואפשים לן וכדומה. בעם
 צבור, בעם הנקהל. חובת צבור, כי בן המלוה לשלול ולדרוש נהלכות השפה קודם פסח (פסחים ו').
 דהרת, טל' דהרות חזריו (שפטים ה', כ"ב) ור"ל הלכות ולמודי התורה המפורשה. גרן עגלה, כמו
 לסנהדרין שהיו יושבים בחזי גרן עגולה כדי שיהיו רואין זה את זה (סנהדרין ל"ו, ב). ודגו, וכורו.
 חשופה, מגולה. חשופה, מטוהלה מל' חף חנכי (איו"ל ל"ג, ע'). שופכים רותחין עליהן, ראה חושפות
 זכאים דף ג"ה, ט"ב. וצחצוחן, וטהרתן. להניחן, לעזבם. בגלשון, בגלוי, טל' גלשו (סיר ד', א').
 וקתא, סטיעל, גרין. וחטוט, נקיונו. וצבטו, פליטתו. ולפון, הוסיפו כלמדם. קדרי נפה, יט
 גורשים קדרי כפה, כן כתוב במהרי"ל. ופטילה, כלי למת בו גרונות וכדומה כמו בכלים פ' ט"ז
 טענה ה' פטילית עמלה. מאני דקוניא, כלים של חרם שחין אותן בעופרת או זכוכית וכל' גמיריש
 וראה פסחים דף ל', ב'. כפחרא, ככלי חרם. כבורמי דגללא, כלים העשויים עשיר, וכל הענין זה יפאר
 לרי"ף שדך כ' דשפטים במנה חמץ של כדרי דר"ה. נקוצ האז כללח בידך. טירת, בית. גפן בוקסר
 כמו לישראל עמ' הוצ' י', א'. באוסק, כמיונה. רמיהם, פקוד גם הוא ל' יי
 פקוד את בני לוי כל' ונוטעו. רמיהם מלכותם ור"ל בליטת הכנייה

גַּג יָצִיעַ וּמַגְדֵּל וְרֶפֶת בֶּקֶר. וְלוֹלִין וּמִתְבָּנִים בְּלִי לִסְקָר. וְאַצְרוֹת יֵין וְשִׁמּוֹן
 מִתְחַקֵּר. אֵלּוּ בּוֹדְקִין כָּל־עֵקֶר: לְאַמְצָעִית חוֹר בֵּינוּ וּבֵין קְרוֹבוֹ. זֶה בּוֹדֵק
 עַד מְקוֹם הַנֶּעֱת יָדוֹ בְּאַרְבּוֹ. וְזֶה בּוֹדֵק לְמַחְצִית אַרְבּוֹ. וְהַשָּׂאָר מִבְּטָלוֹ
 בְּלָבוֹ: לְחֹק יְהוּדֵי וְגוֹי בְּחוֹר שְׁתֵּפִין. לֹא יְבַדֹּק גִּמּוֹ צוּפִים. מִפְּנֵי
 סִכָּנַת גּוֹפִים. פְּרִיחֲשָׁדוֹ לְכַשְׁפִּים: מִפְּלֵת עַל חֶמֶץ עֲבוּרוֹ בַּל גִּטְרָחִים.
 וְהוּא כִּמְבַעֵר בְּמִקּוֹם גְּדוּחִים. לְבַל חוֹפְשִׁים אַחֲרָיו נוֹבְחִים. וְחִפְּיִשְׁתָּן
 שְׁלֹשָׁה טַפְחִים: מִרְתֵּף בְּשֵׁתֵי שׁוּרוֹת. בְּהַכְנָסַת חֶמֶץ מִתְחַקְרוֹת. וְאַצְרוֹת
 יֵין (וְשִׁמּוֹן) מְסוּרוֹת. בְּמִסְתַּפֵּק אֲסוּרוֹת. וְאִם בֶּדֶקֶן מִתְרוֹת: גּוֹי דָּגִים
 קִטְנִים. לְבִדְיָקָה הֵם מְזוּמָּנִים. וּבִתֵּי תְּמָרִים וְעֵצֵי אֲפֻגִים. צָרִיכִין בְּדִיקָה
 וְהֵם בְּחוּגִים: נֶצַח בֵּית מֶלֶךְ וְצָרִי גְלוּיִם. לְבִדְיָקָה הֵם רְאוּיִים. וְחֲצֵר
 פְּטוּרִים מִנֶּה קְנוּיִים. שֶׁהַעוֹרְבִים שֵׁם מְצוּיִים: סוֹף אַרְבַּע שָׁעוֹת לְבִשְׁשׁ.
 וְאַחַר כֵּן לְבַעֵר וְלֹא לְמִשְׁשׁ. אוֹכְלִין כָּל־אַרְבַּע וְתוֹלִין כָּל־חֲמִשׁ. וְשׁוֹדְפִין
 בְּתַחֲלַת שֵׁשׁ: שֵׁם יְהוּדֵי חֶמֶץ אֲעָל חֲבָרוֹ. עַד אַרְבַּע צָרִיךְ לְאַחֲרוֹ. בְּשֵׁשׁ
 שׁוֹדְפוֹ וּבְחֲמִשׁ מוֹכְרוֹ. שֶׁהַכֹּל מְצוּיִן עָלָיו לְבַעֵר: עַד שֶׁהַפְּקִיד חֲמִצּוֹ
 לְיִשְׂרָאֵל בְּבֵיתוֹ. וְקִבֵּל עָלָיו שְׁמוֹרוֹ וְאַחֲרֵיוֹתָיו. וְנִגְנַב אִם אֶבֶד חֵיב עַל
 פְּרִיעָתוֹ. בְּהַנָּעֵת שֵׁשׁ חֵיב בְּהַבְעָרָתוֹ: עַמֵּד וַיַּחֲד לוֹ מְקוֹמוֹ. וַיּוֹצֵא מִרְשׁוֹת
 עֲצָמוֹ. בְּבֹאֹר תוֹרָה פְּרָסְמוֹ. וַאֲיֵין עָלָיו אֲשָׁמוֹ: פֶּרֶשׁ לִים וַיּוֹצֵא בְּשִׁירָה.
 בְּתוֹךְ שְׁלֹשִׁים זְקוּק לְבַעֵרָה. וְקִדְּם שְׁלֹשִׁים גִּמּוֹ חֲבָמִי יִקְרָה. אֵינוֹ זְקוּק
 לְפָנוֹת בֵּית הַיָּרֵה: פָּצוֹ לְחִסּוֹר רֶפֶתָא יִהְיֶה גַּעֲזֵר. וְחוֹזֵר וּבּוֹדֵק מְקוֹם בַּעֲזֵר.
 וְאֵמֵר כָּל־חֲמִירָא בְּשַׁעֲזֵר. תִּמּוֹ הַלְכוֹת בַּעֲזֵר: צוּרִי לִישֵׁת עֶסְרָה מְגֻלָּה.
 בְּמִים שְׁלָנוּ הַלִּילָה. וְתִמְיִן וְחֲמִי חֲפֹה פְּסוּלָה. וּבְמִים גְּרוּפִים גִּמִּי לֹא:
 צָרִיכוֹת שְׁלֹשׁ נָשִׁים לְהַכְנִיפָה. עֲשִׂקוֹת בְּכֶצֶק בְּעֵין יָפָה. אַחַת לָשָׁה וְאַחַת
 מִקְטָפָה וְאַחַת אוֹפָה: קֶטֶן וְחֶרֶשׁ וְשׁוֹטָה וְגוֹי אַרְבַּעַתָּן. בְּשֹׂאֹר פֶּרֶשׁוֹ
 לִישֵׁתָן. וְעֶבֶד וְשִׁפְחָה שְׁלֹא בְּכַת טְבִילָתָן. בְּרֵאשׁוֹנוֹת אֲסוּרוֹת עֶסְתָּן:
 קִיחַת כָּלִים שְׁנִים אִישׁ אִישׁ בְּמוֹשְׁבוֹ. לְלִישֵׁת עֶסֶת פְּקוּד לְחֻטְבוֹ. אַחַת
 שְׁמִקְטָפָת בּוֹ. וְאַחַת שְׁמִצְנָנָת בּוֹ: רְחִיצַת כְּרִי תִשְׁמִישׁוֹ שְׁלִיחַתוֹם

א"ח"ח 1234567

יציע, חיברוכיות. ולולין, חיברוכיות. וסחבנים, בית חנו. בלי לסקר, אין מרחק לרחוק. נהם לענין
 הנדיקה. לחוק יהודי, נ"ל להוק יהודי, והוא מל' להקת נביתים (שמואל א' י"ט, ב'). צופים, החכמים
 שם צופים ורחוקים נעמי חולה. נובחים, הכלבים. אפונים, ערבונו. קנוים, ישראל עז"ה עם זו קנית
 (שמות ט"ו, ט"ז). לבשש, לאחר מל' בשש מזה (שמות ל"ב). פרסמו, כמירוש חמרה המורה. בשירה,
 בחורחה קוחרים, קמרינוחנע. וקוק, מרחק. לחסור רפתא, שחם יחסר לו לחם מאותן צדק. נעור,
 יתעורר לבדוק שנית. שלנו, אשר עבר עליהם הלילה. גרופים, כשחכים מקלחת גדולה וענה. נמי, גם
 כל' חז"ל. להכניפה, להתחסף. מקטפה, כל' טומענו. פרשו לישתו, יז להכריז אותן מלישת העסה.
 בראשונות, כשי לילות הראשונות של פסח. פקוד לחטבו, מל' חוטב עצים, ר"ל כך נחתך הדין

נחוצים. להבשירן בשלעצים. לשפכן במדרון היות נפוצים. מפני שהם מחמיצים: רוע מכת מריתו. לא ילעוס חטים לאספלגיתו. לתן עלגבי מפתו. מפני שהוא מחמץתו: שמש שאכל בנות מצה. פשוטא מסב ידי חובתו יצא. ויין ושמן ודבש בעסה מתחכצה. בראשונות אסורות אבל בשאר נרצה: שר מצה דמויה לחררה. שלא בשלה בשורה. ונעשית חושין בשתבסיפה מדורה. חיבין עליה והיא אסורה: תמיכות נשים במצות פסח לבררה. באנשים פקודם לשמרה לבערי חמירא ולמיכל פטירא. ולמשתי ארבע פסי דחמרא: תת מצה ומרור וחרסת בסעודה. לפני כל אחד ואחד בעגידה. ואין עוקרין את השלחן להעמידה. ונכו בלהו לפני מי שאומר בהגדה:

י' ובכן לך תעלה קדשה כי אתה קדוש ישראל ומושיע:

סלוק.

ובכן כי אין לפניך לילה. והכל לפניך יום. ויום ליום יביע אומר. ולילה ללילה דעת יוריע: וחשך לא יחשיך מפך. ונהורא שרא עמך. בקרים יגידו חסדך. ולילות ישגנו אמונתך: ושחר ובקר וצהרים ונגה. וערבים ונשף ולילה. וכלעת ועין וזמן ורגע. ופירו גסי פלאך. ויגידו אותות ומופתי גפלאותיך: המחדש ישועות. ומפליא פלאות. ועשה נוראות. הסופר ימים. ומנה עתים: ויומך אלף שנים. ושנותיך לא יתמו. כי הכל בלה. ואתה לא כלה: וכאשר אתה חי כן משרתיך חיים. מהור והם מהורים. קדוש והם קדושים. וקדשה לקדוש מקדושים ומשלישים: בכתוב על יד נביאך וקרא זה אל זה וכו'.

וההלכה. במדרון, מיקום טאופע. לאספלגיתו, תחנות, פלאוסטער. פטירא, מלה. בעגידה, בקנון, טל' תענדנו עטרות (חיות ל"א, ל"ו) ר"ל לפני כל אחד של בני הסעודה. לפני מי שאומר, לפני השם האומר ועושה.

ובכן כי אין לפניך, כל הסלוק הזה מוסד על ב"ר פ' ו' לך יום חף לך לילה (תהלים ע"ד ט"ו), לך היום מקלם ולך הלילה מקלם, נצעה זאתה עושה למ נמים ביום, לך יום ונצעה זאתה עושה לנו נמים נלילה חף לך לילה, מה היום נרשותך חף הלילה נרשותך וכו'. ויום ליום, ע"ה תהלים י"ט, נ'. וחשך, שם קל"ט, י"ג. ונהורא, דניאל נ' כ"ב. בקרים יגידו, ע"ה להגיד נקרא חסדך וחמונתך נלילות (תהלים נ"ג, ג'). ויוסד, ע"פ תהלים נ' ד'. ושנותיך, שם ק"ב, כ"ח. וכאשר אתה חי, יסודו כתחומיאל פ' קדושים וילקום רמז מר"ד כל שם חביב שהיה להקדוש ברוך הוא בהם קרא את ישראל, נקרא אלהים וקרא לישראל אלהים, נקרא חכם וקרא לישראל חכם, נקרא קדוש וקרא לישראל קדושים וכו'.

סדר הזולתות שבין פסח לשבועות.

אוצר החכמה

בין פסח לשבועות נשמות הנפלות ט"ז אייר וחילך נובטים לומר זולתות. וכרז השנים הם ה' זנות לזאת הסוד ה' זולתות וזה מדרש: אוכרד רודי, אלהים אל דמי, אתה אלהים, אחרי נמכר, אלהים באונינו. והנה שלשה ט"ז זולתות האלה הן קבועות וכלתי משתנות והן זולת הראשונה אוכרד רודי שומרים לעולם נשבת הראשונה, וזולת האחרונה אלהים באונינו שומרים לעולם נשבת שלפני שבועות, וזולת אחרי נמכר היא דעוקה לפ' בהר לעולם. ושתי הזולתות הנשאלות חין נהן סדר נקדישה ואיחוד, ויש קהלות מקדישים אתה אלהים לאלהים אל דמי וכן נובטים נק"ק פפד"ט, ויש קהלות מהפכים הסדר. גם נאותן השנים שאין נהן בין ר"ח אייר לשבועות כי חס ד' זנות והוא כשחל ר"ח אייר בשבת, אז נדחה זולת אחת ט"ז השמים הנזכרות וגם נזה המנהגים בחלקים, יש דוחים הזולת אתה אלהים ויש דוחים הזולת אלהים אל דמי, ואין בזה קפידא. וכלל הזנות האלה שומרים אמת וציב של כל ימות השנה כלי שבי.

1234567

חלק ערשטן שבת נמך ר"ח אייר בין שבועות, וקוויט מן דען שבתות לויסען שבעה עשר בחמו חונד חשעה באב, ווערדען פאנגערע זולתות גענוגט.

זולת לשבת ראשונה אתר ראש חדש אייר.

ע"ס א"ב, ונמך חתום משלם.

אוכרד רודי מארץ ירדן וחרמונים. בנגדל מסות אשר הפלאה לקדמונים. גאלתם בורע והצללתם פמה מונים. דמינו עתה בגולה כמתי אשמונים: הדיחני הארי ושבר ועצם עצמי. והצללתני מפיו לפי מלאת ימי. ונבני הדב וגרם גרמי. חלצתני מידו ודרשת דמי: טרף נמר ופרץ היכלי. יעין מבית ומחוץ לשכלי. כלית אנפיו כשמעת קולי. לגיוניו מחצת והושעת קהלי: מכלם תקף חזיר הכר. נאץ וחרף ועד פוכבים גבר. סלני פייסמני ולכלותי ספר. ערער ובלד ועד היסוד עבר: פק פליליה ושנה עז דתי. צוני לבחש יחוד עדתי. קונד היעצר כח לעמתי. רפסתי דכירו והנני בקומתי: שמעת חרפתם אלתחרש לריבי. שבעתים חשב אלחיק מריבי. תבע גאלתי יודי וקרובי. תחיש לי מפלט עמך לערבי: מפתצבת קרב העידה עז נקם ללבוש. שחץ עדינה תשבית מפת ללבוש. לדרך פורה בגדי נקם תלבוש. מלוכה לאדרד פמי ים סוף ביבוש: עורח אבותינו וכו'.

מארץ ירדן תהלים מ"ב, ז'. אשמונים, נישעיה כ"ט, י'. נאשמונים כותים, ופתחו מנחם ל' מנחמים ויונתן תרגם כזה לחידין. קנריו נחבי נחית. הארי, נכל. לפי מלאת ימי, אחרי מלאת ע' שנה של גלות נכל. הדב, מדי (דניאל ז', ה'). נמר, יון. ורחש רש"י ישיה ה', ו'. אנפיו, כנאיו, כמו נמר וכל חנפיה (יחזקאל ל"ח, ו'). חזיר הבר, מלכות חמי הקדומה. בריסמני, שחמני, מל' יכרסמנה חזיר מיעד (תהלים פ', ט"ו): פק פליליה, מל' ישיה כ"ח, ו'. קונד היעצר כח, כן יחסר החזיר, היעצר קונד כח לעומתי, רפסתי וכו'. ול' יעצר כח כמו ולא עצרתי כח (דניאל י', ח') ר"ל היכול יוכל דבר ל'. עמד לערבי, תחידתי ככל מחסך, ל' ערדני (ישיה ל"ח, יד). מסחצבת רהב, מל' ישיה כ"ח, ט'. שחץ, ל' גלות. עדינה, ישיה מ"ז, ח'. לדרך פורה, מל' שם ס"ג, ג'.

זולת לשבת שניה אחר רח אייר.

חזקת ריעוער שנת כרזת בהר וף וייר לזק זולת אחרי נסכר (ויטע 715) גענוגס.

ע"ס א"ב, ונסוף חתום בניסן.

אלהים אל-דמי לך אל-תשקט ותחרש. בעד גוה היכלך פי נהרם
ונחרש. גוים ירשוהו כבן ראוי לירש. דם עבדיך שפכו ודרוש לא נדרש:
הלא אתה מאז ומקדם בכל צרתם צרת. וטרים קראוך רחמים הכמרת.
ונחתם עתה ופנים הסתרת. חדש אכל חלק לך בברית: טחי תפר
שוחרים לי בחורף. יוצרך שכתך ופגרה לך ערף. פלינו בית מרפידו
וטמאנוהו בגרף. לא חש להחשיע כי נמש ויגרף: מלך עליון עד אנה עלי
יתמלאון. נזהמים פלכאים וכהמות ים ישאון. שגיא כח דמה ירך פל
יחזיון וייראון. עדי כמדי ישעך מופתיה יתפלואון: פשע שמים קדש
וחזון ותקמיר. צפה בימי קדם לחדש ולהעמיד. קרננות שחר וערב על
מזבחך תתמיד. רעייתך קומם שטנה ועוניה תשמיד: שערים הטבעים
הקם על תלם. תיסד על מכוננו היכל ואולם. בפעשותך נוראות יקווד עם
עולם. מוראך נצח יעריצו כאז בהנאלם: עורח אבותינו וכו'.

זולת לשבת שלישית אחר רח אייר.

חזקת ריעוער שנת כרזת בהר וף וייר לזק זולת אחרי נסכר (ויטע 715) גענוגס.

ע"ס א"ב, ונסוף חתום משלם.

אתה אלהים וזולתך אין עוד. עדינה נמדה אני ואפסי עוד. באתי
בחדרי מלך וערערתי מקום ועוד. ובשלום יצאתי בלי פגע ומעוד: גבוריו
שוסיתי אביריו עשיתי. טירותיו הרבתי משפנותיו רמסתי. דבירו רעצתי
בחלתו עניתי. צבאיו רעצתי ורע לא אפיתי: הנני שלוחה דשנה ורעננה.
וישבת בארמון שקמה ושאננה. ואיה נפלאותיו אשר הפליא לבנה.
מדוע מירי לא יצילנה: ומירות היכלו החשיתי וחללתי שירותיו. והצתי
באש מקדשו וערערתי חצרותיו. חללתי צפוני וקרקרתיו קירותיו. ועל
מזבחו טבחתיו משרתיו: טיף חזו סערה וגבוי צופיה. הנבאים לה עוד

אלהים אל דמי, תהלים פ"ג, ב'. בכל צרחם צרת, עז"ה ישעיה פ"ג, ט' וכדורו חז"ל
בתענית דף ע"ז. חדש אב. ול' הוצע ב' ז'. ודעה נכחורי לקינות דף 75. טחי חפל, יחזקאל י"ג, י"ח.
בית מרפידו, נה"מ ונש"ה זיר ג', י'. כגרף, גרף של רעי כל' חז"ל. וכהמות ים: ישאון, עז"ה ישעיה
י"ג, י"ב. רפה ירך וגו', שם כ"ג, י"ח. פשע שומם, דניאל ח', י"ג. שערים הטבעים, זערי נה"מ
כלל שלטו נהם האויבים חלק נטבעו נחרך, כדליתא נחיצה רנה דף ע"ג גס בגמרא סוטה דף ט'.
נמה, מדרגת. ועוד, אשר מחוברים שם, ר"ל הנה"מ. ומעור, ל' טעמו קרסלי (תהלים י"ח ל"ז).
שוסיחי, מל' שוסים ויסו (אופטים כ', י"ד) ל' גזל ושלל. עשיתי, ל' דחק ולחץ. רעצתי, מל' וירעבו
וירעבו (אופטים י', ח'). לבנה, לישראל (תהלים פ', ע"ז). טיף חזוי, דבור נביאי ישראל, טיף מל' אל

תַּעֲדִי תַּפִּידָהּ. יָמִים אָרְכוּ וְאָבֵד חַיִּים מִצִּפּוֹתֶיהָ. אֵין לָהּ רוּחַ מֵאֵשׁ רִשְׁפִּיהָ:
 בְּכִיר בֶּן אִתָּה יִי אֲדוֹנֵנוּ. הָעַל אֱלֹהִי תִתְאַפֵּק תַּחֲשֶׁה וְתַעֲנֵנוּ. לָמָּה תִּבְטֹחַ
 בַּיָּגֵדִים הַקָּמִים עָלֵינוּ. תַּחֲרִישׁ בְּבִלְע רִשָּׁע שְׁאֵרִית קִדְּלָנוּ: מִזִּגִּים וּמַעֲנִים
 וּמִדְּבָאִים עִמָּךְ. וּמִרְבִּים נִאֻצִּים וְחִרּוּפִים לְעַמָּךְ. נֶאֱדָר וְאֲדִיר לֹא יָבִילוּ
 גִּוִּים וְעַמָּךְ. יִחַתּוּ מִרִּיבֶיךָ וְהִמָּם בְּקוֹל רַעְמָךְ: סִתְמוּ פִּיּוֹת מִמְּלִיכָה שְׁמָךְ
 מִלְּיָחֵד. עֲדוּת שְׁקָר לְהַעֲד וְאַמְתָּה לְכַחֵד. עוֹרֶה לְפָנֶיךָ תִּישֶׁן קִמְיָה
 לְהַכְחִיד. מַלְכוּתְךָ לְהַמְלִיךְ בְּפֹמְבִי וְיִחְיֶדְךָ לְסַחֵד: פְּנִיָּה הָאָר וְהַסְלֵא
 חֲסִדֶּיךָ. הוֹשֵׁעַ חוֹסִיךָ וְהִרְגֵּן חֲסִידֶיךָ. צֹאנְךָ נָהַל לְקִרְיַת מוֹעֵדְךָ. הָעַת
 חֶפֶל כִּי אֵין בְּלַעְדֶּיךָ: קוֹמֵם סִבָּה בְּשָׁלֹם בְּמִקְדָּם. וְעַד שֶׁם אֲכֹלִי מֵאֲחֹזֶר
 וּמִקְדָּם. רֹמְמוֹתְךָ לְהַפֵּק וּבִתּוּדָה פְּנִיָּה נִקְדָּם. בְּשׁוּבְךָ שְׁבִיתָנוּ חֲדָשׁ
 יָמֵינוּ בְּקָדָם: שִׁיר לָךְ יִחַדֵּשׁ וּמַעַן הַלּוּלִים. פְּדוּתְךָ עִם עָנִי מִבֶּרֶךְ הַלּוּלִים.
 תִּהְלֶה יִבְיָעוּ בְּשִׁמְךָ נִדְּגָלִים. בָּאֵז בְּעֶבְרָם בֵּין גָּלִים: מִלְּתָה תָקִים מִלָּךְ
 עוֹלָמִים. שְׁלֹא לְהַזְכִּיר פְּדוּת סֶבֶל עֲנָמִים. לֵאמֹר חֵי הַפְּעֻלָּה מֵאֲפִסִּי
 תַּחֲוִמִּים. מִיִּחְלִיו בְּגוֹלָה בְּדִכְיוֹת תַּחֲוִמִּים: עוֹרֶה וְכו'.

זולת לפרשת בהר סיני.

ע"ס א"ב, ובסוף חתום ברוך בר שמואל חזק ואמץ.

אֲחֵרֵי נִמְכָּר גְּאֻלָּה תִּהְיֶה-לוֹ. הַבֵּן הַבְּכוֹר בֹּא יָבֹא גְּאֻלוֹ. בְּרָךְ יִי חֵילוֹ
 וּבִנְהָ בֵּית זְכוּלוֹ. הִטָּה אֲזִנָּה לוֹ כִּי יִחַן קוּלוֹ: גִּרֵּשׁ גַּם גְּלָה וּבִשְׁלָחַן אֵב
 אֵינֵנוּ. אוֹיֵב לְעֵינֶיךָ בְּפִרְךָ יִרְדֵּנוּ. דְּרוֹשׁ תִּדְרָשֵׁנוּ וְנַחֵם תִּנְחַמְנוּ. כָּלוּ עֵינָיו
 עַד דוּדוֹ יִגְאֻלֵּנוּ: הָאֵב חֵיב בְּכֵנוּ לִפְדוּתוֹ. וְלָמָּה זֶה שְׁכַחְתוּ הָלֹא תָשׁוּב
 לְקַחְתוּ. וְלָךְ מִשְׁפָּט תִּגְאֻלָּה שְׁנִית לְקִנּוּתוֹ. וְעֲלֶיךָ שְׁמִירְתוֹ לְהַעֲמִידוֹ עַל
 הַזְקָתוֹ: זָכָר נִפְלְאוּתֶיךָ בְּאֲזִנֵּנוּ שְׁמַעְנוּ. בְּשִׁמְעַם מַצְרַיִם לְעֵינֵינוּ תִּרְאֵנוּ.
 חֲדָשׁ בְּבִרְאשׁוֹנָה וְחִמָּם קִנְנוּ. גְּאֻלָּת עוֹלָם תִּהְיֶה לָּנוּ: מִיָּד וּלְעוֹלָם מוֹדָה
 בְּרַכִּי אֲרֻחֹתֶיךָ. גִּדָּח הָשֵׁב וְאַסְפֵּתוּ אֱלֹהֶיךָ בֵּיתְךָ. יֵשֶׁר עֵקֶב עַל חֲסִדֶּךָ
 עַל אֲמִתְךָ. גְּאֻלָּה תִּהְיֶה-לוֹ כִּי בֵן מִדְּתָךְ: כָּרוּ וּדִים לִי שׁוֹתָה לְהַפִּילִי.

תַּעֲדִי תַּפִּידָהּ (נִיכָה כ', ו'). עוֹד תַּעֲדִי תַּפִּידָהּ, עֲשֵׂה יִרְמִיָּה לֹא, ד'. הָעַל אֱלֹהִי, יִשְׁעִיה ס"ד, י"ב.
 לְמַה חֲבִיט, ע"ס חֲנֻקָּה ח', י"ג. לֹא יִכִּילוּ, ע"ס יִרְמִיָּה י', י'. בְּפֹמְבִי, נִגְלוּ וְנִמְרָסוּ לְעֵין כָּל, וְעַקְרוֹ
 מִל' יוֹנִית וְכָל רוּחֵי pompa, לְסַחֵד, לְהַעֲד, בְּשָׁלֹם, נִירוֹזִלִים (תַּהֲלִים ע"ו, ט'). דוֹשְׁמִיתָה כָּלִי וִיז'
 עֲנִיָּה בְּזוֹרֶק וְחֲסֵד יוֹד ל' יִחִיד כִּטוֹ מִרְמָמוֹתָן כִּטוֹ גִּוִּים (יִשְׁעִיה ל"ג, ג'). וּמַעַן הַלּוּלִים, וְעֵנִיה ס'ל
 תַּהֲלוֹת. סָבֵל עֲנָמִים, עֲנָנוֹת מִלִּדִּים, וְרוּחוֹ עַל יִרְמִיָּה כ"ג, ו' ח'.

אֲחֵרֵי נִמְכָּר, יִקְרָא כ"ה, מ"ח. גִּרֵּשׁ גַּם גְּלָה, כִּכ"ז גִּרֵּשׁ וְגִלָּה. וְתַפֵּס הַפִּיטָן כָּל הַגְּמֻרָה
 נִרְכּוֹת דָּף ג' חֲוִי לְהַסֵּס לִנְנִים אֲנִי מִיֵּל שְׁלָחַן חֲמִימָה. הָאֵב חֵיב בְּכֵנוּ לְפִירוּחֵה, גַּם זֶה ל' גִּמְרָה קְדוּשָׁן
 דָּף כ"ט וְהַתַּמָּה כִּי בְּדָךְ מִלִּיָּה עַל הַקִּנְיָה וְיִשְׁרָאֵל. כָּרוּ וּדִים לִי שׁוֹתָה, כִּכ"ז כִּי וּדִים שִׁיחֻת.

חושבים מחשבות רשע להכביד את עלי. לבי למרום ועיני למחוללי. גאל
 לך אתה אתגאלת כי לא אוכל לגאל לי: מקל וחמר בגו העדתה. מלאך
 גור ואהה קימתה. גביאים גבאו באשר צויתתה. בנפיקה תפרוש כי גאל
 אותה: סב ופגע בצר אשר עני יארוכ. רעתו רבה תבטל ברב. עמך
 הנרדף למותו תערוב. עתה כי אמנם יש גאל קרוב: פרץ רב תפרץ
 בפורה הארומית. התפקד רגע במהפכת סדומית. ציצים ופרחים תפרח
 שולמית. גאלנה ישנית גאלה עולמית: קרא אל החרב לאבד שושניך.
 יען כי טבחו צאנך לעיניך. רחם ענייך וגאל בניה. בגי מאמיניך גם הם
 אמוניך: שפתינו פרים וכבשים נשלם. לרוחתי לשועתי און אל-תעלם.
 תבון תפילתי ולא אכלם. בניה תעלם ומפות תגאלם: פרך לך גברע
 להרבות המשלחת. השב נדחה בשוכה ונחת. רוכב שמים באש
 מתלקחת. הישע צוחת הגואל משחת: ברור לך מנה יפה חבלים
 הנעמים. בחרב נרדפים ומודיעים הדמים. שור נא בערת אילם
 מאדמים. גואל הדם מלך עולמים: מי במכה באלם נושא באלמות.
 למה תישן עורה באף תחגור חימות. ונקום נקמת דם ענומות. גואל האל
 הנותן נקמות: אמור לבת ציון שובי למנוחיכי. כי אנכי הוא הגואל
 משחת חייכי. קומי יפתי ולכי. כי אחפץ לגאלך וגאלתיך אנכי: למה
 יי לנצח תשבחנו. הן הבטנא עמך בלנו. אנחנו החמר ואהה יוצרנו.
 אתה יי אבינו גואלנו: חזק ואמין מעולם אתה אל. שופט ודין פודה וגואל.
 רחם ונחם וכנה בית אריאל. אתה הוא מעולם גואל ישראל:

עורח וכו'.

בשחל שכועות חזר פ' נשא חז' חומרים נפ' במדבר הזולת אחה אלהים, דף 714.

פחולט שכועות חזר פ' נשא, וק' ויירד חס' צת פ' במדבר דמו זולת אחה אלהים געוהט, וייטע 714.

גאל לך, ל' רות ד', ו'. מקל וחמר, ר"ל נשתי התוכחות האחת קענה (ויקרא כ"ו) והשניה חרובה (דברים כ"ח). מלאך, טעה רמב"ם. בנפיקה חפרוש, מל' רות ג', ט'. סוב ופגע, מל' ז"ל ב"ב, י"ח. רעתו רבה חבטל, כן נכ"י ונכון. עתה כי אמנם, ל' רות ג', י"ח. שולמית, ישראל (זיר ז' ח'). שפתינו פרים, עז"ה הישע י"ח, ג'. לרוחתי לשועתי, חובה ג', כ"ו. וע"כ ל"ל אל מעלם כל' הכתוב. המשלחת, המזלחה בגלות זכר להצרות חותה. הגואל, אתה הגותל משחת (תהלים ק"ג, ד'). שור נא בעורות וכו', חיליס תואר על ישראל הנרדפים ככנזים ועורותם מאלדמים נדם, ותשח כל' שנות כ"ה, ה'. מי במכה באלם, יסודו כדחש חז"ל גטין כ"ו, ב' מי כעכה נאלם, מי כעכה נאלעים. האל הנחון, תהלים י"ח, מ"ח. שובי למנוחיכי, שם קט"ז, ז'. הגואל, שם ק"ג, ד'. קומי יפתי, זיר ב' י"ג. אחפץ לגאלך, רות ג', י"ג. פודה וגואל, ככ"י, מושיע וגואל. בית אריאל, כה"ט.

מן שנת פקד שבועות מונח פקד חשעה באב, וזמן דער חזן חזן חזן אהבה רבה מן להודות לך וליחידך חמולט, ומוט מן פקדענדע: אויך כל היום.

ע"ס א"ב, ונשמו קלם חרונים מפני דרכי שלום. ונסוף חמוס אפרים בר יצחק חוק.

אותך פלתיים קוינו. לשמך ולזכרך אוינו. אמה יי אבינו: בן
בכורך הדיחתו. למה לנצח שבחתו. ולא תשוב לקחתו. ועד מתי יי: גרש
מבית חדריו. מוצא מכלל חדריו. וחדל סגר אחריו: דחוי ושוב לא
נראה. גשפר ונדרפה ונבאה. גשפה ואין רואה. ועד מתי יי: הייתי במוסר
מתנודד. שרוד ביד שודד. הייתי פצפור בודד: ונסתי פלתיים נדרף.
פרוח עריצים גשפה. וקול עליה נדרף. ועד מתי יי: זממו בפשי לקחת. ומפח
ינקשים בורחת. עלתה נצה והיא פפרחת: חרף סלה שאפי. ומה אשיב
דבר חרפי. ידי שמתו למויפי. ועד מתי יי: טמנו רשית לפעם. חבלו
מקל געם. העם אשר געם: יחד עלי יתלחשו. לכל אשר לי ינקשו. יום
יום ידרשו. ועד מתי יי: פרו שוחה ללכדי. ופחים טמנו לאפדי. אלהים
אלתעובדי: למה לנצח תשפחני. פנה אלי ודגני. מאיבי עז תצילני.
ועד מתי יי: מה אוחיל ומה אקוה. הר צבי קדש גוה. אלעמק שוה: נפג
לבי לקץ עדני. חדשים לבקרים דיני. ונחם יסתר מעיני. ועד מתי יי:
סלה איחל לעדן. והנה הרג ואבדן. ולמזור אין דין: עשיתי ובעשיתי
הדמיון. נואשתי עוד מלחאמין. לקץ הימין. ועד מתי יי: פדעוני מוני
אכלוני. ועד תכלית כלוני. אף בשחת יטבלוני: צמתו חיי להתגאל.
דורש אלהימת ושואל. הם קנאוני בלא אל. ועד מתי יי: קראו אבירים
שפדדם. ולא שמוך אלהים לנגדם. ומה לה נרדם: ראית שמך חללו.
עלילות ברשע יעלילו. ומשליו יחלילו. ועד מתי יי: שאון קמיה עולה.
לאסרני בבית פלא. פנקבד פנקלה: תלאותם הלאוני הרב. שמו חרבות
חרב. עם שרידי חרב. ועד מתי יי: אמרו מגוי לתבחידי. רגשו יאלי

אויך כל היום, ע"ה תהלים כ"ה, ה'. ה' בכורך הדיחתו, כ"י בן בכורך ומחמנה. מכלל
הדיון, ל' מכלל יפי (תהלים כ', נ') ר"ל כליית הדיון מולאה ואיננה. והדלת, נחשית י"ט, ו'.
נשבה, שנות כ"ב, ט'. כצפור בודד, תהלים ק"ב, ח'. וקול עליה, ויקרא כ"ו, ל"ו. עלתה נצה, נחשית
ט', י'. סלה, תמיה, שואפי, נולעי ומוררי, ול' תהלים כ"ו, ד'. ידי שמתי, חיוט ט', ד'. חבלו מקל
נעם, מל' זכריה י"א, י'. ומי חבל את מקל זה? העם אשר נעם, והוא ע"פ מלכתי ח', ד'.
ינקשו, מל' וינקשו מנקהי נפשי (תהלים ל"ח, י"ג). ונשאל ינקשו וזוא מל' ויתשם ה' (דברים כ"ט, כ"ח)
ותשם נחמה (יחזקאל י"ט, י"ב). ברז שוחה, ירמיה י"ח, כ"ב. ויש לדעת כי ב' חרונים האלה של אות ב"ק
ולמ"ד שניות ככה מעקר לשונם נענוז דרכי שלום. ומה שנקלס סדורים חדשים השמיטום מכל וכל, לא
נכון לעשות כן להשחית סדר הא"נ של השיעור. אלהים אל, תהלים ע"א, י"ח. למה לנצח, ל' חובה ה',
כ'. פנה, תהלים כ"ה, ט"ו. מאויבי, ע"ה שם י"ח, י"ח. אל עמק שוה, פירוש ההר הקדש שוה עתה
לעמק, כי נחש. ונחם, הושע י"ג, י"ד. ולמזור, ירמיה ל', י"ג. להתגאל, כע"ל, כמו דניאל
ח' ח'. הם קנאוני, דברים ל"ב, כ"א. שאון קמיה, חף חרזו זה שונה מפני השלום. הרב, הרבה. עם שרידי,

לְחַתְּרִידִי. שְׁוִיתִי יי לְנִגְדִי: פְּגִיחָם חֻקּוֹ וְהַעֲיוּ. וְכִרַּב גְּאוֹנָם הִרְגָּזוּ. שְׂבוּ וְיָבֹאוּ. וְעַד סָמִי יי רָצְחוּ וְגַם יָרְשׁוּ. עָלָם עָלֵי הַקָּשׁוּ. וְעַל גְּבִי חֲרָשׁוּ: יֵאָרִיכוּ עָלֵי מַעֲנִית. וּמִדְּרוֹ אֶת־תְּכֵנִיחַ. הִסְבֵּת אֶת־לִבָּם אַחֲרָנִית. וְעַד סָמִי יי: מִי־חֲדָד שִׁמְךָ יֵאָמְרוּ. וְעַלֶּךָ נִכְרְתוּ וְנִגְמְרוּ. מִשְׁמֶרֶת יי שְׁמֹרוּ: פְּגִיחַ בְּחֻנִּיק יְדוּעִים. וְהַדְּמִים מוֹדִיעִים. לִבְקָרִים וְלִרְגָעִים. וְעַד סָמִי יי: רַבִּים אוֹמְרִים לְהַדִּיחִי. יַעֲצוּ מִמֶּךָ לְהַזְנִיחִי. אֲמָרוּ לְנַפְשִׁי שְׁחִי: יִזְמוּ שְׂמִי לַעֲקוֹר. שִׁמְךָ עוֹד מְלֻכּוֹר. הֲלֹא אֱלֹהִים יִחְקֹר. וְעַד סָמִי יי: צֹאן הַהֲרָגָה וְצֹלֵעָה. גְּדֻחָה בְּרַעוֹת שְׁבָעָה. יי הוֹשִׁיעָה: חִי גְּאֹלִי בּוֹשֵׁן. תַּצְמִיחַ מַעֲמֶמְךָ שׁוֹשֵׁן. עוֹרָה לְפִנֵּה תִישֵׁן. וְעַד סָמִי יי: קָמִיד תִּבְעֵר כְּגִלְלִי. קָנָא שִׁמְךָ הַמְּגִלְלִי. וּבְגוֹיִם מְחַלְלִי: חֻזֵּק גְּאֹלִי עוֹרָה גְּבוּרָתְךָ חוֹשֶׁה לְעוֹרָה. עוֹרָה כְּבוֹדִי עוֹרָה. וְעַד סָמִי יי: חֶפֶז יִתְּרָה עָלֵי תְּזוּרָר. קִנְאָתְךָ בְּחֻמָּה תִּעוֹרָר. עַל הַצַּד הַצָּדָר: זָכַר אוֹהֲבֶיךָ בְּנַפְשׁ פָּלָם. וְאַל תֵּאָחֵז פְּעֻלָּתָם מִלִּישָׁלָם. אֶתְּכַנְנוּ אֶתְּכַת עוֹלָם. אֶתָּה יי אֲבִינִי: לְהוֹדוֹת לְךָ וּלְיַחֲדָךְ בְּאַהֲבָה וּבִי.

זולת.

ע"ס א"ב, וכל חרוזיו מסיימים על לה"כ, ומסמנו ג' חרוזים על גזרת תתנ"ו, וחמס כו אלעזר ברבי נתן חזק ואמץ.

אֱלֹהִים בְּאַזְנוֹנִי שְׁמַעְנוּ אֲבוֹתֵינוּ סִפְרוּ לָנוּ. פָּעַל פְּעֻלָּת בְּיָמֵי קָדָם לְמַעַנְנוּ. בְּכָל־דּוֹר וְדוֹר נִזְרָאוֹת שְׁמַת עֲבוּרָנוּ. רַבּוֹת עֲשִׂית אֶתָּה יי אֱלֹהֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ וּמִחֻשְׁבְּתֶיךָ אֵלֵינוּ: גְּאֻלָּתָנוּ בְּחֻזֵּק יָד מִנְחָשׁ וְצָרִים. מֵאֲרִי וְדָב וְנִמְר וְשָׂאֵר צוּרִים. דִּכְאוּנוּ עֲתָה רִגְלֵי חֲזוּרֵי יְעָרִים. כְּמַעֲט גִמְיוּ רִגְלֵינוּ וְשִׁכְנוּ אֲשׁוּרִים: הֲלֹא אֶתָּה אֱלֹהִים וְנִחַתָּנוּ לְשִׁכְחָה. יוֹתֵר מֵאֶלֶף שָׁנִים בְּיָגוֹן וְאַנְחָה. וְתוֹנָה מִשְׁלוֹם נַפְשָׁנוּ בְּפֶרֶץ וְצוּרָה. כִּי עָלֶיךָ הִרְגָנוּ כָּל־הַיּוֹם נִחַשְׁנוּ כְּצֹאן טִבְחָה: זְמַן אַחֵר זְמַן נִפְשָׁנוּ חִבְתָּה. וְאַרְבֶּה הַקֶּץ וְאֲרִיכָה לֹא עָלְתָה. הַשְׁבוֹן רְנֵי לִיעֶקֶב חֲבִינִי יִשַׁע בְּעֶתָּה. קוּה לְשָׁלוֹם וְאִין מוֹכ לַעַת מִרְפָּה וְהִנֵּה בְּעֶתָּה: מוֹכ קוּיָנוּ וְהִנֵּה אֶפֶל וְאֲשָׁמִנִים. בְּמַחְזוֹר רְנֵי אַחַת

ירמיה ל"א, כ'. שוית, תהלים ע"ו, ח'. חוקו והעיו, המלסס, מל' העו חת טקנן (שמות ע', י"ט) יצבי הנבים העיו (ישעיה י', ל"א). שבו, נראית ל"ד, כ"צ. על גבי, תהלים קכ"ט, ג'. וסדרו אח חבנית, יחזקאל ט"ג, י'. הסכות, מ"א י"ח, ל"ו. יאמירו, ירמיהו. משמרת, כמדבר ט', כ"ג. יוסו, חזכו. שושן, יזראל עז"ה זר' כ', ח'. עורה, תהלים מ"ד, כ"ד. חבער כגלל, טל' מ"א י"ד, י'. עורה כבודי, תהלים כ"ו, ע'. ומוכז כחן על הקנ"ה אנקדח ככוד כמו כבודי ומרס ראזי (סס ג', ד'). חזורה, ל' וריה. אהבתנו, ל' ירמיה ל"א, ג'.

אלקים באזנונו, תהלים מ"ד, כ'. רבות עשית, תהלים מ', ו'. כמעט נטיו, שס ע"ג, כ'. כי עליך, שס מ"ד, כ"ג. חשבון רנו, נמחזר רנו ללכנה. קוה לשלום, ירמיה ח', ט"ו. אחת

עשרה שנים. יחדו נועצו גוי עו פנים. אזי עבר על נפשנו הפנים
הידונים: בחרות אפס פנו חיים בלענו. טף ונשים בצאן לטבחה
התיקונו. להכרית עולל מחוץ בחורים מרחבותינו. פני כהנים לא נשא
וזקנים. לא חננו: מקור מחרף ומגדף מפני אויב ומתנגם. מפרך
להפרישנו סוג ארחיק לעקם. נפשנו נבהלה מאד מפני חמת המעקם.
העל אלה לא תפקדכם ולא תתנגם: והרג רב ויום טבות בתנו נגזרה
גזרה. ונהרגו קהלות הקדש בועם ועברה וצרה. זקן ובחור ובתולה
ערומים נמשכו לקבורה. חפורות מלאות ילדים וילדות ותלמידי התורה:
טרים היה אורחי פורו יחדו לעקדה. ישמיעוהו מן השמים אל-תשלח
ידך להשמידה. בפמה עתה נשחטים בנים ובנות ביהודה. לא חש
להושיע טבוחים ושרופים על מוקדה: מתן אמון שעשועים ספרי תורות
ידועים. נטועים לאהל פרוצים עלי מוטות רקועים. סוף עשאים בתי
שוקים למנעל רגלי מצרעים. על-אלה אני בוכיה ועיני בפנים נובעים:
ספר התורה התעוללו כך צרים. וגם שפלו דורשיך מפנינים יקרים.
עלבונך תבעי ועלבון נפש אדירים. אליו בכתולה חגרת שק על בעל
נעורים: פני יי שפכי לבך בסודם. לנקום נקמתו ישביר חציו מדם.
צוריו תאכל חרבו במגן מאדם. עזר מצר הקרה ושא תשועת אדם:
קומה יי באפק לשפוט קמים. ולא יחצו ימיהם אנשי דמים. רצים אחריך
ונפשם עליך לפנות משלימים. ברבים תחלק-למו שלל עצומים: שיתה יי
מורה לאנשי ריבה. לבל יענו עוד זרע אזהביך. תקים-לנו אשר הבטחת
במכתבך. ונתן לך רחמים ורחמך והרבה: חשוף זרוע קדשך שנית
קנותנו. באשר מנף גאלת את-אבותינו. ואפץ זרענו פאו בים בעברנו.
חושה לעזרתנו אדני תשועתנו: עזרת אבותינו וכו'.

עשרה שנים למחזור רכ"ו, הוא שנת תתכ"ו. אזי עבר, תהלים קכ"ה, ה'. החיקונו, מל' ירמיה
י"ב, ג' פני כהנים, חיכה ד', ט"ז. מקול, תהלים מ"ד, י"ז. סוג, ל' סיג וגדר כמו אר ו', ג'.
העל אלה, ע"ה ירמיה ט', ח'. הרג רב וכו', בסדור כ"י כתב כלן בגליון, "אלו ג' פסוקים חנים
שייכים בזולת זה חכן ענהג לחמם כלן". ובסדור אחר כ"י כתוב עליהם בגליון, "יש כלן תוספת
לגזרת תתכ"ו וק"ט וק"י לאלף השני". וחלמידי התורה, ככ"י נוסף עוד, "העל אלה תחאפק אל
גדול ונורא". אורחי, חזרהם חנינו (כ"ב דף ט"ו ותנחומא פ' חוקת). ולא חש להושיע וכו', ככ"י
גורם, "ולא חסמה להניל עבחים על מוקדה". ספרי תורות ידועים, חזונים מל' ואדעך נשם (שמות ל"ג).
אלי כבחולה, ואל ח', עזר מצר, ע"ה תהלים ס', י"ג. ולא יחצו, שם כ"ה, כ"ד. ברבים,
ע"ה ישמיה נ"ג, י"ב. שיתה, תהלים ט', כ"א. ונחן, דברים י"ג, י"ח. מנוף, מנצחים, כי נוף הוא
עיר במצרים (ישעיה י"ט, י"ג. ירמיה כ', ט"ז). חושה, תהלים ל"ח, כ"ג.